

ASOCIAȚIA ROMÂNĂ DE PSIHLOGIE TRANSPERSONALĂ

– Președinte Prof. univ. dr. Ion Mânzat –

J

P

T

Jurnalul de Psihologie Transpersonală

Nr.8 / 2007

Ψ

ARPT – București 2007

Editor

Asociația Română de Psihologie Transpersonală

Director

Prof.univ.dr. Ion Mânzat
Președinte ARPT

Redactor

Psihosociolog MSc. Ionel Mohîrță

Consultanți științifici

Prof.univ.dr. Anca Munteanu
Prof.univ.dr. Mariana Caluschi
Prof.univ.dr. Doru Tompea
Prof.univ.dr. Tudora Sima
Lector univ.drd. Maria Tănase Mânzat
Psihosociolog MSc. Ionel Mohîrță

Prof.univ.dr. Charles T.Tart - SUA
Prof.univ.dr. Marc Alain Descamps - Franța
Prof.univ.dr. David Lukoff - SUA
Prof.univ.dr. Wilfried Belschner - Germania
Prof.univ.dr. John Drew - Anglia
Prof.univ.dr. Vladimir Maikov - Rusia

Redacția

Tel. 250.51.91
Tel. 0722285211

ISSN: 1583-3348

Cuprins

Îndemn

Psiholog Ilie Marinescu

(4)

EDITORIAL

Spiritualitatea Dostoievskiană

Prof.univ.dr. Ion Mânzat

(5)

Critica religiei în lumea modernă

Prof.univ.dr.Constantin Dumitru Dulcan

(8)

Dovezi pentru o conștiință transpersonală

Psihosociolog MSc. Ionel Mohîrță

(18)

Cele 7 nivele de evoluție ale Spiritului și distribuția calitativă a acestuia în mulțimea oamenilor

Prof. Dr. psiholog - parapsiholog, Lucian Iordănescu

(29)

Transpersonalul între știință și religie

Psiholog Ilie Marinescu

(37)

Congresul ETPA, Paris, 2008

(41)

Noi apariții editoriale

(42)

ÎNDEMÂN

Dacă vrei să furi o stea
și s-ajungi ușor la ea,
suliței în vârf să-i pui
mâna aspră ca un cui.

Din al unghiilor os
prinsă-n ghiare, trage-o jos
și căzută în abis
jubilează cum s-a stins.

Ca tu să primești lumină,
ai ucis-o fără vină
cel puțin du mai departe
strălucirea-i de carate.

Iar când și tu te vei stinge
s-o lași celui ce te-atinge.

Psiholog Ilie Marinescu

Spiritualitatea Dostoievskiană

Prof.univ.dr. Ion Mânzat

F.M.Dostoievski(1821-1881), cu mult înaintea lui Sigmund Freud (1856-1939) și Carl Gustav Jung(1875-1961) a realizat analize psihologice extrem de laborioase și de revelatoare asupra inconștientului spiritual, asupra spiritului din adâncuri dintr-o multiplă perspectivă: mitico-creștină, psihologică, spiritologică, metafizică și metapsihică.

În volumul „Psihologia creștină a adâncurilor. Dostoievski contra Freud“ (Ed.Univers Enciclopedic,1999) în cap.VII(P.251-281), am demonstrat că Dostoievski a făcut saltul de la psihologie la metapsihică și spiritologie. La Dostoievski spiritul nu este cu totul altceva decât psihismul; sufletul și spiritul sunt doar două nivele ale aceleiași dimensiuni. Astfel, între suflet și spirit nu este o discontinuitate, ci un continuum, ceea ce nu exclude conflictele dintre ele. În universul spiritual al personajelor dostoievskiene există un conflict dramatic și permanent între suflet și spirit și o multitudine de conflicte în interiorul spiritului omenesc. În străfundurile spiritului apar frecvent conexiuni, conflicte, complementarități și sinergii între inconștient și conștiință, preconștient și supraconștiință, între inteligență și intuiție, între rațiunea creierului și rațiunea inimii, etc.

Înaintea lui Freud, Jung și Adler, spiritologul Dostoievski a descris, cu mijloacele sale artistice, atât sufletul inconștient, cât și spiritul inconștient, atât bolile sufletului, cât și pe cele ale spiritului, fără să le despartă sau să le distanțeze. La Dostoievski, spiritul este o prelungire *înspre adânc* a sufletului; sufletul și spiritul conțin lumini și umbre, în cele mai adânci unghere ale spiritului licăresc scânteii luminoase sub formă de iubire, speranță, credință.

În esență, în concepția marelui spiritolog rus, spiritul uman conține psihismul abisal și conștiința arhaică, fiind situate *mai în adânc* decât la Freud, Jung, Adler, etc. Psihanaliștii freudieni pătrund până la „suprafața abisalului“, în timp ce Dostoievski forează în straturile cele mai adânci ale spiritului, până la Sine și dincolo de Sine, unde în întunecatul abis licăresc luminițe. „Lumina“ din spirit este de natură divin-hristică, iar întunericul absolut este domeniul de manifestare al demonicului. Cele două opuse extreme rareori se complementarizează pe deplin, nu apare niciodată o *fuziune* întrucât contradicția întreține o trăire plină de *tensiune*, de suferință și durere. Disperarea, tip Kierkegaard, este atenuată de luminile speranței care se înfrățește cu dragostea și cu credința. Credința conține în sine atât dragoste, cât și ură, atât speranță cât și disperare. De aceea *suferința* este perpetuă și funcționează ca o caracteristică dinamizatoare a spiritului omenesc. Suferința spirituală este mult mai dureroasă și mult mai complicată decât suferința organică. „Bolile spiritului“ sunt mult mai grave decât bolile organice. Maladiile spiritului sunt dovada de netăgăduit a vieții spirituale.

Dostoievski ne-a dovedit că adevărul și libertatea sunt *viață întru spirit*. Patosul său pozitiv și creator s-a manifestat într-o spiritologie creștină fundamentată pe religia libertății și a iubirii. În „Legenda Marelui Inchizitor“ (din „Frații Karamazov“) el afirmă religia libertății. Marele spiritolog rus a învățat, călcând pe urmele lui Hristos, să reverse lumina în întuneric, să descopere chipul hristic în omul decăzut, în subom; el a învățat iubirea de oameni, respectându-le libertatea sacră. El ne conduce prin întuneric, dar nu acesta este scopul său. Întunericul din abisurile spiritului uman iriază lumină. La Freud abisalul este întuneric și atât. Lumina lui Hristos biruie și salvează spiritul, străbate orice întunecime. Dostoievski nu inventează o nouă religie, el rămâne credincios Adevărului etern și tradiției creștine. Însă el este original prin analizele sale psihologice și spiritologice, absolut unice și inegalabile. Dostoievski reușește să deștepte în creștini un nou duh, o mișcare creatoare care nu distruge nimic.

Adevărul asupra spiritului presupune o anumită stare spirituală, un anumit nivel de spiritualitate. Dacă lipsește această condiție, adevărul decade în ceva static, osificat. La Dostoievski adevărul nu este o realitate concretă, nu este un lucru împrumutat din domeniul vieții concrete, o reflectare de tip pavlovist; el este o *iluminare*, o transfigurare a realității. Personajul dostoievskian trăiește adevărul ca pe „o vâlvătaie în viața de lumină“ (N.Berdiaev, 1993, p.27) pe care el nu-l cunoaște încă, dar îl caută. Dostoievski confirmă existența adevărului ca lumină, care însă trebuie căutată în întuneric, adică în inconștient (Martin Heidegger spunea și el că „adevărul este scoaterea din ascundere“). Adevărul dostoievskian are o esență spirituală, el reprezintă o pătrundere a spiritului în *Sinele adânc*.

Spiritologia lui Dostoievski nu rămâne niciodată la suprafața vieții; de la abisalul „de suprafață“ al lui Freud invadat de sexualitate, Dostoievski sapă și forează în străfunduri. „Autorul Karamazovilor a fost un pneumatolog, întotdeauna psihologia lui se cufundă până în viața spiritului, nu a sufletului, până la întâlnirea lui Dumnezeu cu diavolul“ (N.Berdiaev, 1992, p.144). Întemeind spiritologia creștină, Dostoievski ne scoate din cercul vicios al psihologismului, călăuzind conștiința noastră către problemele spirituale, ultime. Psihologia subterană reprezintă doar o porțiune a căii spirituale umane. Dostoievski nu ne lasă pradă cercului vicios al psihologiei subterane, el iese din acest cerc introducându-ne în imperiul spiritului.

Drumul spiritologiei dostoievskiene este un drum spre lumină, dar această lumină se află ascunsă în bezna abisalului spiritual. Acest drum este excepțional descris de Berdiaev: „Drumul spre lumină șerpuiește prin întuneric. Măreția lui Dostoievski constă în faptul că *ne-a arătat lumina iradiind din întuneric*, dar sufletul rus este înclinat să se scufunde în hăul întunericului și să rămână acolo cât mai mult. Ieșirea din neant este chinuitoare, caracterul stihial apasă asupra sufletului. Dostoievski înseamnă o întoarcere înapoi, spre profunzimile spirituale, spre experiența spirituală, înseamnă o redare către om a propriei profunzimi spirituale“ (N.Berdiaev, 1992, p.22).

Dostoievski arată că în vise activitatea sintetizatoare a conștiinței apare slăbită, și din adâncul subconștientului se ivesc imagini confuze, nesintetizate.

Instalarea definitivă a îndoielii analitice transformă viața în vis. Doar actul sintetizator al spiritului nu permite ca lumea să fie transformată în coșmar. De la Dostoievski învățăm că cine aspiră să se realizeze *întru spirit și prin spirit* nu se poate feri nici de bucuriile, nici de amărăciunea gândului că existența, atunci când este conștientă de menirea ei, este o împlinire de paradoxuri.

Iubirea dostoievskiană (spre deosebire de libidoul freudian) nu este o substanță organică, ci tot ce poate fi mai spiritual (de pildă, iubirea dintre Sonia și Raskolnikov, iubirea lui Mîșkin, a lui Ipollit). Pentru iubirea aceasta nu există spațiu și granițe de izolare a Eurilor. Ea înseamnă, în primul rând, deschiderea Eului propriu ca să vadă și să primească conținutul altor Euri. Și, în al doilea rând, ea are o mare putere de a face să se deschidă și Eurile pe care le vizează. Este *deschiderea brațelor spiritului* pentru a îmbrățișa ceea ce de altfel este lângă el, dar este făcut invizibil printr-un văl de vrajă.

După cum susține și M. Bahtin (1970, p.250) romanul lui Dostoievski are unicitate pentru că este un roman spiritologic, care este mai mult decât romanul psihologic, de analiză introspectivă. După Dostoievski, au mai încercat genul Lev Tolstoi, Marcel Proust, Edgar Allan Poe, Thomas Mann, Stefan Zweig, Franz Kafka, surorile Bronte, Virginia Woolf, William Faulkner, etc. Este remarcabilă predilecția pentru noapte a lui Dostoievski, ca timp de desfășurare a acțiunii. Noaptea este în armonie cu spiritualitatea sa tenebroasă, cu halucinațiile, cu delirurile și visele personajelor. Timpul preferat al spovedaniilor, al crimelor și al sinuciderilor este noaptea.

Spiritologia dostoievskiană este o cale care ne poate conduce spre căutarea umanului pierdut.

Bibliografie

- Bahtin M.M., *Problemele poeziei lui Dostoievski*, București, Ed. Univers, 1970.
Berdiaev N., *Filosofia lui Dostoievski*, Iași, Ed. Institutul European, 1992.
Berdiaev N., *Adevăr și revelație*, Timișoara, Ed. de Vest, 1993.
Colsenet E., *La vie inconscient de l'esprit*, Paris, Librairie Bailliere et Cie, 1880.
Dostoievski F.M., *Frații Karamazov*, București, Ed. Pentru Literatură Universală, 1965.
Freud S., *Totem și tabu*, București, Ed. Științifică, 1991.
Jung C.G., *Imaginea omului și imaginea lui Dumnezeu*, București, Ed. Teora, 1997.
Marinov V., *Figuri ale crimei la Dostoievski. Crime, deliruri și culpabilități în „Crimă și pedeapsă“*, București, Ed. Jurnalul literar, 1993.
Mânzat I., *Psihologia creștină a adâncurilor. Dostoievski contra Freud*, București, Ed. Univers Enciclopedic, 1999.
Mânzat I., *Psihologia Transpersonală*, Iași, Ed. Cantes, 2002.

Critica religiei în lumea modernă

(fragment din lucrarea în curs de apariție "CREIERUL ȘI NOUA SPIRITUALITATE")

Prof.univ.dr. Dumitru Constantin-Dulcan

Există, în principal, două tipuri de activitate socială care au suscitât întotdeauna dispute și războaie. Ambele sunt opera oamenilor. Limitele uneia sunt și ale celeilalte. Diferența a constat doar în „stapânul” lor. Religia l-a avut în cer, iar politica pe pământ.

Dacă, după cum îl definea Aristotel, omul rămâne un *zoon politicon*, se pare că o altă soartă îl așteaptă pe *homo religiosus*. Sunt tot mai insistente vocile ridicate împotriva religiei. Deși se observă în prezent un reviriment, o opțiune a interesului pentru biserică, în același timp bate un vânt potrivnic în pânzele sale declanșat concomitent din partea literaturii beletristice și științifice, a teatrului și filmului, etc.

Tactica de a demola ceva este simplă. Se scot în relief numai defectele, viciile și se ignoră intenționat eventualele merite. Și religia, ca și politica, are multe păcate care îi pot fi reproșate în manifestarea sa de-alungul istoriei milenare.

Pot fi citate multe lucrări apărute în occident care au acest obiectiv. Cea mai reprezentativă ca analiză și argumentație mi se pare a fi cartea scrisă de Richard Dawkins, profesor de biologie la Oxford, având un titlu semnificativ pentru conținut, *The God Delusion* (2006) tradusă și în limba română (*Himera credinței în Dumnezeu*, 2007).

Nu am nici o intenție de a mă erija în avocatul religiei considerând pe cineva ca fiind „avocatul diavolului”. În această discuție fac efortul de a fi cât mai obiectiv posibil, venind din poziția omului de știință. Mă interesează strict esența religiei, argumentele care pledează pentru existența sau inexistența în univers și a altei dimensiuni, a altei cauze implicate în demersul lumii în afara celei susținute de știința academică.

Formele instituționale și sociale de manifestare ale bisericii, amestecul său fericit sau nefericit în istorie nu fac obiectul acestei discuții.

Încercând să fim obiectivi așa cum științele academice pretind, rămân în afara explicației lor multe domenii neacoperite. Și nu sunt reproșabile limitele științei într-un moment dat, evoluția sa având un caracter istoric. Ceea ce nu știm astăzi, s-ar putea să știm mâine, după cum afirma Descartes. Discutabil devine doar nihilismul său, negarea unui fapt ca și cum ar ști, ar avea certitudini, nici cel puțin dubii. Aici este în opinia mea punctul vulnerabil al științei și care cred că ar merita să fie discutat.

În clipa de față se confruntă două concepte distincte care își arogă dreptul de a explica existența lumii, cel puțin la nivel biologic: *creaționistă*, care consideră că lumea este rezultatul unui proiect inteligent (*Intelligent Design*) emanat de la un creator suprem și *evoluționistă*, care vede lumea vie ca expresie a evoluției speciilor prin *selecție naturală*.

Creacioniștii invocă argumentul *teleologic* sau al *finalității* prezente în natură care, deși elaborat cu peste două secole în urmă, este astăzi tot mai insistent invocat. Orice operă umană se susține, are un arhitect, un proiectant, de ce nu ar avea și operele naturii ? Și dacă da, autorul nu poate fi decât Dumnezeu. Și ciudat, până la Darwin nu s-a găsit o alternativă acceptabilă. Darwin înlocuiește ideea creației divine cu aceea de *evoluție prin selecție naturală*. Dumnezeu creaționiștilor și al religiei, în speță, este înlocuit cu termenul de *selecție naturală* care din 1859 când apare *Originea speciilor* și până astăzi a rămas suveran.

Selecția naturală a construit tot ceea ce vedem astăzi în lumea vie, fără nici un proiect „*scrutând clipă de clipă, de pe întreaga întindere a lumii, orice variație până la cea mai mică, respingând pe cea care nu este bună, reținând și adăugând tot ceea ce este bun, acționând în tăcere, oricând și oriunde apare o ocazie de îmbunătățire a fiecărei ființe organice*” ne spune Darwin.

Cum au apărut aceste noi adăugiri anatomice care i-au servit speciei să evolueze spre forme din ce în ce mai complexe, ne explică biologia modernă: prin mutații genetice creatoare de noi forme apărute întâmplător. Cele ce s-au dovedit a fi utile s-au păstrat și transmis mai departe. Este ceea ce a adus în plus biologia modernă la teoria evoluționistă a lui Darwin, de unde și denumirea de *neodarwinism*. Jaques Monod este un apărător acerb al rolului întâmplării în evoluție. „Hazardul pur, singur hazardul, libertatea absolută, dar oarbă se află la baza prodigiosului edificiu al evoluției”, zice Monod (*Le hasard et la nécessité*, 1970). Întâmplarea ar opera mutații genetice iar prin selecție naturală cele favorabile evoluției sunt păstrate și cele nefavorabile eliminate. Așadar, conform concepției lui Monod care se vrea cu orice preț a fi materialist, trecerea de la o formă la alta nu s-a făcut prin adaptarea acestora la noi condiții de viață, care ar fi însemnat apariția de noi modificări structurale, ci prin mutații genetice apărute cu totul întâmplător. Noua informație genetică ce impune o structură modificată ar apare printr-o „greșală” în replicarea ADN. Aceste mutații întâmplătoare sunt numite de Monod „alterări”. Erorile genetice păstrate de selecția naturală ar constitui singura sursă posibilă de evoluție.

În opinia mea, ideea de selecție naturală este doar un „trouvaille”, o *găselniță* care a dat oxigen biologilor, menită să explice ceea ce nu pot explica.

Selecția naturală văzută ca unică sursă a evoluției în univers înseamnă a pune căruța înaintea cailor și a pretinde că nu caii tractează căruța ci invers, căruța împinge caii!

Revoluția iluministă avea nevoie de argumente din partea științei pentru a-l detrona pe Dumnezeu. Întrucât biserica, prin implicarea sa, adeseori nefericită în viața oamenilor, nu mai era agreată, științele secolului al XIX-lea căutau cu disperare un substitut de Dumnezeu. Și din acest mare impas i-a scos Charles Darwin înlocuind pe Dumnezeu cu „selecția naturală”. Cu același substitut a mai fost înlocuit termenul de Dumnezeu cu cel de *natură* și în vremea lui Francis Bacon care cerea științei să o constrângă „fără milă” pentru a-i storce tot ce posedă.

Și după cum vedem sfatul a fost urmat cu prisosință. Și mai există un termen care ne salvează ignoranța: cel de *instinct*. Dacă îi răspundem unui copil că pasărea „știe” să-și construiască un cuib din instinct, el este perfect lămurit ...

Nici una din cele două concepții nu pot fi probate la modul concret. Trebuie doar să le...credem. Argumentele sunt doar deductive. Nimeni n-a fost martor la începutul lumii...Este indubitabil că în natură există evoluție. Este suficient să vezi fosilele animalelor dintr-un trecut foarte îndepărtat. În Muzeul de Științe Naturale din Toronto, spre exemplu, se pot vedea forme – hibrid. Aveau schițe de aripi la membrele anterioare, cioc cu dinți, solzi în loc de pene și se înmulțeau prin ouă!

Nu evoluția este în discuție, ci modul în care s-a făcut – *dirijat* sau *spontan*.

Adepii evoluționismului neagă intervenția unei inteligențe care ar putea fi responsabilă pentru inteligența din natură. Mă consider un om de formație științifică și nu pot decât să fiu de acord cu postulatele științei dacă acestea mi se par a fi convingătoare. În nici un caz n-am să cred că tunetele și ploaia sunt generate de „carul Sf. Ilie alergând prin nori” și nici n-am să mă întorc din drum dacă o pisică neagră a fost mai iute de picior și a traversat calea înaintea mea.

De ce nu sunt totuși de acord cu absolutizarea rolului selecției naturale?

Mai întâi, selecția naturală se referă doar la biologie, dar nu explică și originea vieții și a universului.

Ce competiție chimică a condus la apariția formelor vii? Și prin ce miracol o materie fără viață devine dintrodată vie, capabilă de autoconservare și reproducere? Am mai spus și în alte lucrări, la orice presiune atmosferică și temperatură am supune elementele chimice existente vom obține toate combinațiile chimice posibile, dar nu viață. Pentru că viața înseamnă „ceva” pus în materie și acest ceva este de natură necunoscută.

R. Dawkins trece repede peste această întrebare spunând că a fost nevoie doar o singură dată ca să apară viața în Univers și acest eveniment singular a fost posibil datorită contextului cosmic favorabil definit de principiul antropoc (formulat de Brandon Carter, 1974).

Viața a apărut probabil prin ADN, ni se spune, iar ADN ar fi rezultatul unui eveniment chimic singular.

Daniel Dennett trece și el cu ușurință peste subiect ca și cum ar fi ceva banal, mult prea bine știut când ne spune că macromolecula de ADN cu „strămoșul” său ARN, capabile de autoreproducere, sunt „baza vieții pe această planetă” (*Kind of minds. Toward an understanding of consciousness*, 1996).

Apariția conștiinței ar fi de asemenea un eveniment singular și cred că este așa, dar din cu totul alte motive decât Darwin și Dennett.

Continuând cu expunerea circumstanțelor în care a apărut viața ni se oferă informații foarte docte și utile despre principiul antropoc, invocat de ambele tabere dar în sens contrar.

Pentru că viața să apară era nevoie ca magnitudinea forței „tari” care menține edificiul de particule din structura atomului să aibe o valoare în jur de

0,007. Sub 0,007 nu ar fi existat hidrogen și celelalte elemente chimice și deci nici apă, iar fără apă nu era viață. Peste 0,007 magnitudine a forței tari hidrogenul ar fi trecut în elemente chimice grele și din nou nu era apă.

Aici, în această constantă, este unul din nodurile cruciale de dispută. Creaționiștii susțin că este menținută la această valoare de Dumnezeu. Dar de unde vine Dumnezeu, se întreabă Dawkins. Întrebarea de unde vine Dumnezeu este pertinentă. În același sens mă întreb și eu de unde vine materia din univers pentru că dacă nici ea n-ar fi, materialismului n-ar avea acum obiect de dispută.

Dacă admitem că materia sub diversele ei forme a existat dintotdeauna în univers fără să fi fost nevoie să o creeze cineva, de ce nu am accepta același criteriu ontologic și pentru Dumnezeu ?

Selecția naturală nu poate explica nici de ce și cum s-a trecut de la viața în formă monocelulară la cea în formă pluricelulară. Primele celule vii erau identice și se înmulțeau prin *diviziune*, în care nimeni nu murea. Dintr-o celulă rezultau două mai mici, acestea creșteau și își reluau diviziunea. Nimeni nu murea. Părea să fie o viață păstrată etern. S-a trecut apoi la înmulțirea sexuată. Din *unirea* a două celule diferite rezultă a treia, „părinții” ei părăsind definitiv scena vieții. Abia de acum se poate vorbi de selecția naturală. Aceasta a fost premisa evoluției și a diversității lumii vii de astăzi. Moartea a fost prețul plătit pentru viață, am mai spus citând cuvintele lui Claude Bernard: „La vie, c'este la mort”. În justificarea trecerii la înmulțirea sexuată transpare cel puțin o intenție cu finalitate evolutivă, dar privită sub aspect pur mecanic, materia nu are conștiință și deci nu poate avea intenții. Și așa rămânem cu încă un semn de întrebare privind începutul evoluției biologice.

Pentru mine ca neurolog și psihiatru este greu să înțeleg cum o materie formată doar din atomi fără viață, fără conștiință, fără culoare, poate să genereze viață, să aibă funcționalitate coordonată într-un angrenaj de miliarde de celule cum este corpul uman, cu multe alte miliarde de reacții pe secunde și cu o conștiință capabilă să raționeze, să vadă și să aprecieze culorile, gusturile, frumusețea, fericirea și nefericirea. Îmi poate spune cineva cum arată un atom nefericit ?! Cum poate genera o materie cu o existență obiectivă o lume subiectivă ?

Cum se ajunge de la atomi la conștiință, unde se păstrează informația necesară existenței când într-un an toate celulele și toți atomii s-au schimbat, nu am un răspuns satisfăcător nici prin selecția naturală și nici prin alte teorii în vogă.

Acest reducționism ultrasimplist, la resorturi, mișcări pur mecanice, cum le vedea Darwin în virtutea fizicii timpului său, mi se pare imposibil de corelat cu universul psihic, spiritual. Ce știa Darwin din ceea ce știm noi astăzi ? Știa de materia sub formă de câmpuri electromagnetice invizibile ca transportor de informație, știa de genetică, de informatică, de universul fizicii cuantice, de experiențele psihologiei transpersonale și de o mie de alte descoperiri care cer alte explicații pentru înțelegerea complexității vieții ? Am păstrat întotdeauna în minte convingerea absurdității de a încerca să construiești o lume după ideile lui Marx care le-a emis cu 150 de ani în urmă când relațiile sociale, nivelul dezvoltării tehnologice, cultura și reflectarea lor în conștiința oamenilor erau cu totul altele decât ale celor din secolul al XX-lea. Și timpul mi-a dat dreptate. Să fiu iertat, dar

am exact aceeași impresie despre darwinismul de secolul al XIX-lea. Și nici coafarea sa modernă cu intervenția în evoluție a mutațiilor genetice întâmplătoare nu este mai fericit imaginată. Am mai spus și mă repet obligat de context. **Eroarea ca șansă nu poate fi decât singulară, iar o suită de erori n-a creat niciodată ordine ci dezordine.** În funcționalitatea unui organism viu trebuie să existe o ordine și o arhitectură adaptate necesităților vitale categorice. **Erorile din funcționalitatea celulelor și organelor noastre înseamnă boală, înseamnă moarte și nu evoluție !** Și dacă duc discursul mai departe voi menționa doar câteva mecanisme de preîntâmpinare a erorilor mutagene periculoase pentru organism.

Prima este o polimerază care balează într-o fracțiune de secundă montajul componentelor ADN. Când s-a sesizat o eroare cu efect biologic este corectată. Geneticienii spun că sunt și erori fără consecințe pentru organism, dar nu sunt nici utile.

Când o moleculă de ADN într-o celulă este alterată intervine comunitatea celulară și declanșează procesul de apoptoză pentru a-și apăra integritatea. Vor interveni ceea ce s-au numit „gene ale vieții” și „gene ale morții”. Intră în acțiune mai întâi o genă a vieții Bcl-2 care „încearcă” să blocheze ADN-ul mutant în faza G1 de diviziune pentru reparație. Odată amendată leziunea, diviziunea celulară se va desfășura normal. Dacă nu s-a reușit repararea prin mecanismul descris intervin genele morții p53 și Bax care vor declanșa procesul de apoptoză cu sacrificiul celulei, adică eliminarea ei fără risc pentru organism. Și numai *in extremis*, dacă toate soluțiile dau greș va avea loc clonarea malignă cu proliferarea și uciderea gazdei.

Am detaliat acest exemplu pentru a vedea cât de palid este rolul întâmplării în fiziologia viului și de câte mecanisme de apărare inteligente *împotriva* întâmplării dispune celula. Aici este *inteligenta* pură, nu este ca o mecanică a roților dințate cum ar rezulta din concepțiile mecaniciste despre biologie ale secolului al XIX-lea !

Și fiindcă suntem la ADN, cum explică selecția naturală păstrarea aceleiași molecule pentru transmiterea eredității și la regnul vegetal și la cel animal atâta vreme cât unul nu rezultă din altul ca să se poată transmite prin succesiune ci funcționează independent ca origine. Este ca și cum cineva l-a păstrat cu intenția de a-l folosi în ambele situații. Și dacă acel cineva conștient de ceea ce face nu există, cum îi explicăm existența ? D. Dennett spune că cele două regnuri au la origine un ADN comun (?!).

Dacă materia funcționează doar prin resorturi mecanice, oarbe, doar prin acumularea treptată de noi structuri, cu noi disponibilități, atunci ar trebui ca viața ființelor să aibă o desfășurare lineară și nu este așa. Viața omului se dezvoltă *nonlinear*, pe o curbă cu un scurt platou și pantele ascendentă și descendentă mai lungi.

Ne naștem, creștem urcând până la vârsta maturității sexuale, fizice și intelectuale, rămânem aici o scurtă vreme pe platoul performanțelor optime pentru reproducere și ne începem apoi panta descendentă spre final. Această curbă a dezvoltării unei vieți are o finalitate foarte precisă, nu este desenată la întâmplare și

nu este dreaptă cum ar rezulta dintr-o propulsare, pur mecanică. Lucrurile se desfășoară ca și cum întregul mobil al biologiei noastre n-ar fi decât reproducerea. Toate forțele, toate esențele, frumusețea fizică, prospețimea, acuitatea minții și a simțurilor, afectivitatea și funcția glandelor endocrine sunt optime numai în acest platou al tinereții propice reproducerii.

Eu spun că este un sens profund în această dezvoltare nonliniară dar în același timp perfect coordonată a organismului, în menținerea în frâu a organelor de reproducere să nu se dezvolte deplin până la vârsta adolescenței, iar Darwin zice că sensul, sau rostul acestui mod de dezvoltare a tuturor ființelor vii nu este decât în mîntea mea. Așa s-a întîmplat să acționeze selecția naturală.

Dacă pentru un organism privit ca individ încerc să înțeleg acest *film de imaginație* al evoluției, pentru că, este numai imaginație, îmi este foarte greu să pricep însă cum a „creat” selecția naturală doi indivizi de sexe diferite dar congruente morfologic și funcțional pentru a putea îndeplini actul de reproducere.

Dacă iau *ad litteram* „învățătura” lui Darwin n-o găsesc nici cum pe Eva. Că doar n-o să cred în povestea cu coasta lui Adam! Fie și numai pentru că nu îi lipsește nici una, are același număr ca și Eva. Să zicem, ca la Biblie, că mai întîi a apărut Adam. Pentru ca să-i aducă în același timp și pe Eva, ar fi trebuit ca selecția naturală să fie conștientă de nevoile lui Adam și știm că ea nu are conștiință. Iar dacă a trebuit să aștepte până ca selecția naturală a reușit s-o doteze cu toate organele trebuitoare pentru reproducere, diferite de ale lui Adam dar, n-am altă ieșire, trebuie să risc expresia, după calapodul lui Adam s-a întîmplat una din două alternative. Ori selecția naturală a „știut” și morfologia și fiziologia lui Adam și i-a creat în același timp pe Eva, ori, cum ni se spune că se întîmplă în procesul selecției naturale, a trebuit să fie așteptată Eva preț de multe vieți până ce natura i-a creat una pe măsura lui. Între timp, de atîta așteptare, Adam ar fi îmbătrînit foarte tare și ar fi devenit inutilizabil pentru Eva!

Este ridicol tot ce spun, dar nu e vina mea, e ca să spun așa, „vinul” lui Darwin. Dacă ni se pare ridicol, atunci trebuie spus că ingredientul ne este servit de biologie.

Finalitatea din natură, după cum am văzut deja, este un alt concept mult disputat. Este punctul forte al creaționismului. Evoluționiștii îl combat cu furie afirmînd contra oricărei evidențe că nimic nu are o finalitate în natură. Totul este întîmplare. Finalitatea le-o acordăm noi aposteriori. Pasărea nu are aripi *ca să zboare* ci zboară pentru că *are aripi*, ni se spune. Nu avem creier ca să gîndim ci gîndim pentru că avem creier și afirmațiile absurde pot merge la infinit. Ne întrebăm în context, la ce servește un făt uman, nu pentru a deveni un om ? Fiecare secvență din dezvoltarea unui embrion este o monumentală lecție de inteligență a naturii. Filmarea dezvoltării unui embrion uman derulată la viteza noastră de percepție crează cea mai frapantă impresie că este desenat de o mînă invizibilă. Și cred cu toată convingerea că este mai întîi un model primar, conținut într-un câmp informațional pe care genele îl urmează. Multe segmente din morfologia noastră nu sunt conturate de la început ci „sculptate” asemenea statuilor. Aici rolul de daltă îl are apoptoza. Celulele care sunt în plus sunt înlăturate prin acest mecanism. Acesta

este spre exemplu procedeul de formare a degetelor. La început degetele nu sunt conturate distinct ci au o membrană între ele. La animalele digitate membrana dintre degete dispare prin apoptoză iar la cele acvatice rămâne pentru a servi la înot. Oricui i s-ar arăta conformația degetelor la rațe sau găște spre exemplu, sau coada la vidră sau castor ar putea intui imediat adecvarea lor pentru mersul în apă, numai fideliul lui Darwin vor spune invers, că purtătorii lor le folosesc la înot profitând de forma lor anatomică.

Acest spirit care mie mi se pare a fi *fundamentalist*, exagerat și absurd, profesat cu o înverșunare ce nu lasă nici un loc de îndoială și nu admite nici o replică este întors împotriva oricărei rațiuni evidente, sesizată de bunul simț. A spune spre exemplu că natura își ia măsuri de prevedere este o blasfemie gratulată cu toate epitetele insultătoare de către adepții selecției naturale. Și totuși cum se poate judeca decât ca o măsură de prevedere faptul că în creierul fătului se formează un număr dublu de neuroni pentru ca cel puțin unul să-și atingă ținta, structura cu care trebuie să se conecteze ? Din moment ce unul și-a atins ținta, celălalt moare. Ei bine, după darwiniști, exprimarea mea este vulnerabilă, are conotații creaționiste care nu au ce căuta într-o știință atee păzită ca și în comunism cu biciul excomunicării. A spune că este o „măsură de prevedere”, înseamnă în înțelegerea fundamentalistă că ai făcut o referire nepermisă la ideea de Dumnezeu pentru că numai el ar putea prevedea ceva. Numărul dublu de neuroni din stadiul embrionar nu ar fi o măsură de prevedere a naturii ci meritul selecției naturale că a dat șansa de supraviețuire embrionilor care au avut întâmplător această structură.

De ce sunt doi neuroni candidați la o singură conexiune are o explicație logică. Pentru că găsirea țintei care uneori este situată la mare distanță de locul de origine al nervului nu este simplă, drumul pe care trebuie să-l străbată fibra nervoasă fiind ocupat uneori de multe alte formațiuni printre care trebuie să se strecoare.

Sunt animale sălbatice a căror montă se petrece toamna iar perioada de gestație este mai scurtă uneori decât durată iernii. Dacă iarna este lungă există riscul ca puii născuți să nu aibe condiții propice de viață și să moară. Pentru a evita o astfel de situație nașterea este amânată (de cine ?) prin oprirea în dezvoltarea intrauterină a embrionului și se va relua atunci când terminarea gestației va coincide cu venirea primăverii. Un darwinist convins îmi va spune că aceasta oprire de necesitate în gestație nu are un scop, o finalitate, ci este o pură întâmplare. Dar o întâmplare care „știe” să prevadă vremea ! S-au selectat doar exemple la care s-a format întâmplător acest mecanism. Și la fel mi se va explica și cu întoarcerea fătului în poziția anterioară cu brațele întinse pentru a ocupa cel mai mic volum în momentul trecerii la naștere prin spațiul îngust al bazinului mamei și cu dilatarea fibrelor musculare ale vaginului sub influența probabilă a hormonului ocitocină, exclusiv în momentul nașterii. Nu sunt, după darwiniști, măsuri care au ca finalitate nașterea. Le vedem doar noi așa !

Sunt pe deplin de acord cu bunele intenții ale lui Darwin, dar de la vremea sa și până astăzi a curs multă apă pe Tamisa. Dacă biologiei actuale îi este atât de

necesar Darwin neavând ce pune în locul teoriei sale despre evoluție atunci ar trebui ca un alt „Darwin” să pună în acord tot ceea ce știm astăzi cu ceea ce a vrut să spună el.

Când citești lucrările celor care sunt adepții fideli ai evoluției prin selecție naturală ai impresia că te afli în plin secol al XIX-lea. De la un capăt la altul al discursului ți se servește o mostră de autentic materialism vulgar, mecanicist, reducționist, depășit chiar și de concepția materialistă modernă. Spiritul, gândirea, afectivitatea nici n-au cel puțin onoarea de a fi amintite. Am mai spus, Darwin se ocupă de organismul viu văzut doar ca anatomie. Ne explică în genul său simplist și neconvincător cum apar mâinile, picioarele, etc., dar nu ne spune nimic, de pildă, de ce oamenii iubesc, se îndrăgostesc, suferă, speră, se entuziasmează, disperă și uneori se și sinucid. Actul suicidar este contrar vieții, nu este o conduită adaptativă, utilă. Cum l-a conservat selecția naturală dacă ei i se datorează tot ce se întâmplă în viața unui om? Victimele selecției naturale ar trebui să moară eventual prin inaniție dar nu prin autoliză (suicid).

Și de ce iubirea, pasiunea cu întregul său cortegiu de drame și împliniri care au inspirat marile opere ale omenirii, când, darwinist vorbind, ca să fiu în notă, pentru reproducere nu era nevoie decât de întâlnirea a două sexe diferite chiar și întâmplătoare cum vedem adesea.

Și de ce plânsul? Ajută cu ceva specia în evoluție? Și râsul? După știința darwinistă, omul, ca orice alt animal, nu ar trebui să aibe nevoie decât de hrană, locuință și sex. Și se pare că astăzi ne și conformăm. Sunt deja singurele valori cultivate în lumea postmodernistă. La ce ne mai trebuie cultura? Biologia nu are nevoie de cultură. Cu acest pragmatism, i-aș spune naturist, în sensul accentului centrat exclusiv pe imperativele naturii, excludem din istoria omenirii milenii de cultură și spiritualitate. De altfel, unul din apreciații filozofi cu lucrări cunoscute în domeniul științelor cognitive se întreba de ce a fost nevoie de apariția conștiinței. Biologic vorbind, nu era nevoie de actuala conștiință pentru a ne hrăni și reproduce. Apariția conștiinței este un accident care mai mult i-a complicat viața omului decât i-a simplificat-o!

Darwin vorbește numai de selecția însușirilor fizice dar nu spune nimic de intelect. Dacă inteligența ar conferi un avantaj în supraviețuire, ar trebui conform selecției naturale, să avem numai genii. Să înțelegem că înțelepciunea nu i-a folosit la nimic omului în evoluție? Doar mușchii? Nici la acest capitol nu arătăm toți ca un Hercule, cum ar trebui să se întâmple după așa o selecție.

Esențializând la maximum discuția de mai sus, efortul susținătorilor concepției evoluționiste în viziune darwinistă este acela de a demonstra că toate mecanismele implicate în manifestarea lumii biologice, de la primele macromolecule (ADN) și până la om, care ni se par a purta amprenta unei inteligențe și pe care filozoful Daniel Dennett le denumește *sisteme intenționale*, nu sunt în realitate decât mecanisme inconștiente generate de evoluția prin selecție naturală. Nici o intenție inteligentă nu s-a implicat vreodată în demersul evoluției. Toate conduitele aparent inteligente de la celule până la cele ale lumii animale fără limbaj articulat nu sunt decât acte automate, total inconștiente ne spune Daniel

Dennett în numeroasele sale lucrări dedicate conceptului de conștiință și evident, este o concepție menită să salveze darwinismul. Voi da un exemplu pe care l-am văzut filmat. Puiul abia născut al unei antilope gnu făcea eforturi să se ridice și să rămână în picioare, gest vital în condițiile vieții în junglă. Dar neavând suficientă forță cădea mereu când într-o parte când în alta. Mama sa încerca să-l sprijine cu capul aplecat în partea în care puiul se înclina pierzându-și echilibrul. ***Un simplu gest al naturii este suficient să demoleze tone de literatură care se străduiește să demonstreze contrariul.*** Dacă gestul antilopei era efectuat mecanic, inconștient de situație, mai întâi de ce era comis și în al doilea rând de ce oferea sprijin exact în partea în care puiul avea tendința să cadă? În afară de dorința de revanșă asupra concepției creaționiste, mă întreb la ce servește mistificarea naturii? N-ar fi mai bine, ca în loc să cheltuim atâția bani și efort să lăsăm natura să ne ofere mai multe dovezi într-un sens sau altul?

Știința este grăbită în a formula concluzii definitive și a da sentințe doar pe observații fragmentare care nu exprimă întregul. Citesc frecvent lucrări cu concluzii ce sună a ***magister dixit.*** Și doar peste câteva luni deja altcineva constată altceva. Mai ales în condițiile actuale de cercetare unde performanțele tehnologice scurtează imens timpul de observație. ***Când știința exprimă sentințe care blochează alte alternative, nu mai este decât politică.***

Toate observațiile, unele empirice, altele monitorizate științific, pledează pentru existența unor fenomene care nu pot fi explicate, nici darwinist, nici materialist, nici științific. Se înscriu categoric în sfera unei spiritualități pe care știința oficială nu numai că o eludează, dar o și neagă într-o manieră care nouă celor din Est ne este foarte cunoscută. Nu este posibil ca toți cei care, bazați pe propriile studii, au opinii contrare unei viziuni mecaniciste și reduționiste asupra lumii să fie etichetați cu epitete inadmisibile de reduși mental sau fără instrucție științifică, etc. Mulți dintre aceștia sunt cercetători științifici, profesori universitari chiar la instituții și universități americane, cu o operă vastă cum sunt Stanislav Grof, David R. Hawkins, Brian L. Weiss, Pim van Lommel și mulți, mulți alții.

Prof. japonez Kazuo Murakami este cel ce a descifrat codul genetic al ***reninei***, deschizând drumul unei vaste varietăți de substanțe antihipertensive. În cartea sa ***The divine code of life*** (1997), tradusă și în limba română (***Codul divin al vieții***, 2007), subliniază rolul covârșitor al gândirii pozitive asupra expresiei genetice, folosind denumirea de „gândire genetică”. Într-un studiu de laborator efectuat în 2004 obține controlul glicemiei în dereglările produse de emoțiile negative numai prin reorientarea acestora în sens pozitiv. Mi se pare a fi foarte utilă și opinia acestui incontestabil om de știință în disputa noastră. El spune că în istoria științei s-au comis multe greșeli. Gândirea științifică uzează doar de discursul rațional și nu tot ce ni se întâmplă în viață este rațiune. Dincolo de rațiune rămâne ceva necunoscut pe care îl numește „***Ceva măreț***”.

Dacă preocuparea de acest „Ceva măreț” este numită ***religie***, atunci prefer să fiu un religios înscriindu-mă pe deplin conștient în rândul celor „fără educație științifică” citați mai sus. Este chiar o mare onoare. Adeziunea mea este o mărturie vie a verificării personale a multor dintre fenomenele descrise și publicate de acești

cercetători ai vieții și ai spiritului.

„Religia” mea este o căutare și o trăire a esenței ultime a Universului și nu are nimic comun cu modul istoric în care s-au implicat instituțiile sale reprezentative. Ele pot persista sau dispărea în funcție de vântul istoriei și de capacitatea lor de adaptare, de remodelare, de actualizare dar esența de dincolo de măruntele orgolii și ambiții omenești va fi eternă.

Pledez pentru eternitate.

Dovezi pentru o conștiință transpersonală

Psihosociolog MSc. Ionel Mohîrță

„Un șchiop mergând pe drumul drept
ajunge înaintea celui rătăcit care aleargă.“

B.Spinoza

„Cel care înțelege Legea VIBRAȚIEI a câștigat sceptrul puterii. Acela care înțelege adevărul naturii mentale a Universului este deja bine înaintat pe drumul măiestriei, nimic nu stă, totul se mișcă, totul vibrează; cu cât este mai intensă vibrația, cu atât este mai înaltă poziția pe scara evoluției. Vibrația este atât de intensă și atât de infinit de rapidă încât, practic, *Spiritul Pur* este în repaus, la fel ca o roată care se învâртеște atât de repede încât pare că stă pe loc.“, spunea Hermes Trismegistus în Legile Kibalionului[1].

Aclimatizarea unei noi paradigme în psihologie nu se poate realiza fără transdisciplinaritate, fără aplicarea principiilor cuanticii sau a noii biologiei în explicarea proceselor mentale.

Unul din obiectivele esențiale ale psihologiei transpersonale, *ca știință de vârf*, îl reprezintă studiul și înțelegerea dezvoltării transpersonale a individului, a modificărilor permanente ale structurilor psihice și spirituale prin cunoașterea și activarea tuturor capacităților latente ale ființei sale.

Cu siguranță orice animal vede realitatea diferit de felul în care o vede omul, adică separă acele forme și mișcări proprii, care îl interesează pe el. Paradoxal fiecare om discernе în felul său ceea ce percepe, experiența proprie, interactivitatea cu ambientul și cunoștințele personale, determinând ce fel de obiecte, însușiri și mișcări, discriminăm senzorial și mental. Modul în care fiecare decide cum să traseze frontiera separantă de obiecte-acțiuni, în spațiul fenomenal, astfel ca simțul și intelectul să recunoască, o casă, o mașină, o floare, o vietate, un eveniment, sau un semen uman, sunt rezultatul cunoașterii perceptual interpretantă. Prin felul cum percepem și reprezentăm lumea, ne diferențiem ca ființe superioare, posedând un nivel performant de separare obiectuală și interactivă cu universul.

Unele dintre credințele noastre actuale, considerate adevăruri în aria științelor, s-au demonstrat însă a nu fi corecte și din păcate se mai predau și astăzi în școli, influențând modul nostru de gândire. Pe de altă parte, informațiile fundamentale noi nu au fost mediatizate îndeajuns.

Voi încerca, în cele ce urmează, să prezint unele idei vechi și noi cu argumente într-o înțelegere cât mai simplă despre cum funcționează și gândește ființa umană.

Incapacitatea de a converti informația științifică în cuvinte publice a dus la o mulțime de înțelesuri distorsionate care nu exprimă adevărul (de pildă ipotezele prin repetare care nu au primit certificare experimentală, au devenit cu timpul adevăruri).

Pentru început să ne referim la 3 presupuneri dovedite false, ale științei, (emise înainte de 1925) considerate încă adevăruri, care din păcate sunt folosite în medicina de astăzi[2]:

1. Procesele Biologice folosesc Fizica Newtoniană (Mecanica)

- credința în materialism
- Reduționism
- Determinism

2. Genele „controlează“ exprimarea biologică.

- comportamentul pe care-l manifestăm este genetic

3. Evoluția Darwinistă este responsabilă pentru biodiversitate (Biosfera așa cum o vedem)

- toate schimbările genetice sunt întâmplătoare
- nu există adaptare în biologie
- evoluția a fost un accident

1. Procesele Biologice folosesc Fizica Newtoniană (Mecanica)

Prin credința în fizica newtoniană, medicina, nu susține ideea că anumite forme de transfer energetic sunt implicate în procesul vindecării.

Există **3 aspecte ale mecanicii newtoniene** care sunt foarte importante:

1: credința în materialism. Faptul este acesta: conform mecanicii newtoniene, tot ceea ce merită studiat este de natură materială, pentru că nu se crede că există altceva acolo în afara lumii materiale, pentru că există doar părți, deci tot ceea ce contează este materia, deci când ne uităm la un corp ne uităm la părți din corp.

2: corpurile sunt lucruri complexe și există o modalitate de a înțelege lucrurile complexe, deoarece dacă te uiți și spui: „Hei, cum poate funcționa așa ceva? Uite cât de complex este!“ , răspunsul este: există o abordare în mecanica newtoniană numită **Reduționism**, care spune că dacă ceva este complicat, îl iei parte cu parte și studiezi piesele individuale și când studiezi piesele și le poți asambla într-o anumită ordine și apoi înțelegi cum funcționează, apoi înțelegi cât de complexe erau lucrurile.

Importanța acestui fapt este că, el, corpul nostru îl putem desface să ne uităm la părți și dacă trupul nostru nu funcționează bine, ce vom face? Îl vom lua pe componente și vom pune noi părți în interior și dacă punem noi componente în el, putem să controlăm rezultatul și asta se numește **Determinism** (acesta este al 3-lea pilon al filozofiei newtoniene). Ideea este aceasta: dacă știu cum funcționează părțile, și dacă fac noi părți și le pot pune în mașină, pot controla mașina alternând componentele.

În Occident, determinismul este adesea asociat cu fizica newtoniană, care descrie materia fizică a Universului operând potrivit unui set de legi cognoscibile, stabile. Însă, de la începutul secolului XX, mecanica cuantică a arătat aspecte ale unor evenimente care până atunci rămăseseră ascunse. La scara de interacțiune

proprie omului, mecanica newtoniană oferă prognoze care din toate punctele de vedere se dovedesc a fi complet perfectibile, dacă nu perfecte în practică. În contradicție cu prognozele mecanicii newtoniene, la scara atomică, traiectoriile obiectelor pot fi prognozate **doar într-un mod probabilist**.

Noi puncte de vedere

Fizica veche newtoniană spune că universul este făcut din materie, ca o mașină. În macrocosmos, teoria relativității a lui Einstein, a demonstrat că universul nu e populat de obiecte newtoniene, ci de infinite fenomene vibratorii, că spațiul și timpul formează un continuum cvadridimensional, că spațiul nu e tridimensional, iar timpul nu e unidimensional. În mecanica cuantică (apărută după 1925), universul este de fapt, o *țesătură* de fenomene vibratorii. Dacă iau o cameră video și încep să mă apropii și să mă tot apropii de un atom, eu pot să merg prin tot atomul chiar dintr-o parte către cealaltă a lui și să nu văd nimic. Cu cât te apropii mai mult de atom cu atât vezi mai puțin și motivul este acesta: atomul nu este material, *atomul este un vortex de unde*. Deci în interiorul atomului nu este nimic structural, așa că, suntem familiarizați cu atomul newtonian, descris prin, minunate bule rotindu-se, ca într-un sistem solar, dar astăzi constatăm că, atomul cuantic care nu este invizibil, este de fapt acolo, dar nu are o structură materială. Recent cercetătorii, J. Mauritsson, P. Johnsson, E. Mansten, M. Swoboda, T. Ruchon, A.L'Huillier, și K.J. Schafer de la Universitatea Lund din Suedia[3] au reușit în premieră mondială să filmeze electroni. Pentru aceasta au folosit unul din cele mai performante lasere din lume, care trimite pulsuri de lumină de o durată de doar câteva miliardimi de miliardimi de secundă (o atosecundă = 10^{-18} s). O atosecundă este pentru o secundă ceea ce o secundă este pentru vârsta Universului. Electronii se învârt foarte rapid în jurul atomilor și nu avem nici o șansă să îi facem să se oprească. De obicei „privim“ electronii trimițând asupra lor lumină laser și observăm apoi reflexia acestei lumini. Rezultatele au fost publicate în ultimul număr al prestigioasei reviste Physical Review Letters. Această fotografiere a arătat tocmai această țesătură de energie la acest nivel.

Pe de altă parte, Ahn, Weinacht și Bucksbaum de la Universitatea din Michigan(SUA) au demonstrat pentru prima oară experimental[4], pe o scală mică, că informația poate fi constituită într-adevăr din faze prearanjate, programate (phase-encoded) în electroni folosind lumina.

Aceste rezultate indică faptul că stocarea informației la nivel cuantic poate fi temporară. Deci, pentru a menține memoria – o continuă *copiere* sau reîmprospătare a informației trebuie să aibă loc. Oare, acest lucru nu se petrece în fiecare electron și în fiecare foton din Univers? Nu ne arată oare, acest lucru de ce electronii par să emită, absoarbe și să schimbe fotoni permanent?

Toate particulele elementare (ca și celulele) generează în jurul lor câmp electromagnetic prin intermediul căruia interacționează cu alte câmpuri (generate de alte particule sau sisteme de particule).

De fapt, unele, se comportă ca materie într-un atom din cauza forțelor de torsiune. Ceea ce noi numim materie, e considerată ca o aglomerare de atomi, care la rândul lor și aceștia sunt o aglomerare de unități de forță numiți electroni sau ioni vibrând fără de încetare și învârtindu-se continuu.

Știința modernă ne informează că nu există în realitate nici un lucru care s-ar putea numi materie. Ceea ce noi numim materie, nu-i decât simplu *energie* sau o forță întreruptă, adică o energie sau o forță care posedă un grad slab de vibrație. Însăși știința modernă a abandonat teoria materiei și o susține pe aceea a energiei.

De la manifestările cele mai înalte până la cele mai joase, totul vibrează. Nu numai că totul vibrează cu viteze diferite dar totul vibrează în direcții diferite și în moduri diferite. Gradele intensității vibrației constituie treptele de măsuri pe scara vibrațiilor. Cu alte cuvinte, ele constituie gradele celei de a patra dimensiuni, numită *dimensiunea vibrației* (intensitatea, proporția vibrației). Aceste grade constituie ceea ce se poate numi „planurile de manifestare ale vieții”.

Cu cât procentul de intensitate a vibrației este ridicat, cu atât este mai ridicat planul și cu atât mai mult este mai înaltă manifestarea vieții care ocupă acest plan(considerat ca o stare sau o condiție susceptibil de a fi măsurat).

Este o nebunie, totuși, să negi existența materiei sub aspectul său relativ. Putem nega stăpânirea ei asupra noastră, pe merit de altfel, însă noi nu o putem ignora sub aspectul ei relativ atâta timp cât lucrăm pe planul său (material în viața pământească).

Dar ceea ce vreau să subliniez este asta: Lumea medicinei este bazată pe mecanica newtoniană(vezi doar chirurgia și farmacologia), este bazată pe materialism, dar mecanica cuantică spune că materia nu este punctul final, formele de transfer energetic reprezintă punctul final. Conform fizicii cuantice, nu vom înțelege niciodată universul dacă nu încorporăm rolul formelor de transfer energetic în proces, deoarece, acestea dau formă materiei.

Inexplicabil, medicina cu toate că folosește aparate de diagnosticare pe bază cuantică(MEG, CAT, PET, MRI, etc), nu „gândește” procesele organismului și terapia din punct de vedere cuantic.

Privind conceptul reduționismului, pot studia atomii, cum sunt conectați unii cu alții și să-i privesc ca atomi fizici, dar ideea este că atomii nu sunt ca mărgelile, aici este marginea acestei mărgeli, aici este marginea acelei mărgeli și pot spune că această mărgelă este separată de aceasta, dar realitatea este că sunt forme de transfer energetic, nu există margini pentru ei, deci acest atom și acest atom se ating mereu și sunt legații unii de alții. Fiecare atom are o caracteristică unică a frecvenței de vibrație, emite și absoarbe această vibrație, pentru că energia nu are margini, ea călătorește în mediul înconjurător. Deci, când explorăm astăzi un atom vorbim despre încărcătura lui electrică de volții săi, atomii sunt măsurați prin volți. Ceea ce vedem noi sunt atomii care au unde de o anumită frecvență, deci fiecare atom vibrează pe o frecvență și nu numai că emite pe o anumită frecvență, dar atomii pot de asemenea, absorbi vibrații deoarece energia poate fi absorbită de altă energie, deci, când ne uităm la spectru ceea ce vedem în cărțile noastre de

chimie când mergem la liceu este o spectrogramă atomică, avem diferiți atomi, hidrogen, heliu, mercur, uraniu, etc. și niște bări colorate, acelea sunt frecvențe.

Atomii care sunt în corpul nostru sunt unde de energie care sunt în relație cu atomii din jurul nostru și de asemenea, nu putem ieși din câmpul energetic, pentru că *toate lucrurile sunt legate între ele*, așa cum sângele face legătura între membrii aceleiași familii. Nu omul a țesut pânza pământului, el este doar un fir.

În concluzie, nu există vreun mod de a studia individualul fără a studia câmpul de forțe interconectat. Conceptul reduționismului face loc acestei noi înțelegeri căreia biologia începe să i se adapteze, numită: **Holism** (de la whole = întreg), concept care spune că totul este interconectat. O particulă elementară nu este o entitate existențială independentă neanalizabilă. Este în esență, un set de relații extinse în exterior cu celelalte lucruri.

În detectarea atomilor individuali și a moleculelor cu lasere, orice atom sau moleculă, sau celulă emite și absoarbe lumină de o anumită lungime de undă. Ce înseamnă asta? Orice atom, și moleculă emite energie. Deci, fiecare atom are o frecvență unică o semnătură vibrațională, care îl individualizează față de alți atomi. Deci, noi putem citi frecvențe și putem înțelege materia, prin frecvențe.

Fenomenele fizice se regăsesc transpuse în cele psihice, iar efectele fenomenelor psihice se transpun în mărimi psihice. Astfel *actul de gândire și simțire se încheie printr-o reacție care angajează modificări fizice sau chimice*. O proprietate specifică psihicului uman precum caracterul dedublant al conștiinței, obținut prin tehnica introspecției, își are analog în lumea fizică, de exemplu în fenomenele de autoinducție.

În timp ce Ștefan Odobleja opera cu perechea „substanță-energie“ în descrierea psihismului[5], Norbert Wiener a operat cu triada „substanță-energie-informație“[6].

În fizica modernă, conștiința nu mai este considerată un „câmp“, precum o definea Henry Ey[7], ci un „sistem cuantic“ (de aici și noțiunea de „conștiință cuantică“). Minte este de asemenea un sistem cuantic, flash-urile conștiinței și gândurile fiind evenimente cuantice cerebrale de un nivel înalt. Henry P. Stapp[8], cercetător la Institutul de Fizică Teoretică al Universității din California arată că fizica cuantică oferă un ansamblu de cunoștințe capabile să dezlege unele dintre misterele conștiinței: propria conștientizare, conștientizarea faptului că existăm și că suntem conștienți. Conștiința este un sistem cuantic, iar reflexivitatea conștiinței este o trăsătură care se conformează caracteristicilor sistemelor cuantice. Conștientizarea propriu zisă este înțeleasă ca un „salt cuantic“ (W. Heisenberg) de la o funcționare cerebrală separată a subsistemelor cerebrale către o structurare unitară și sinergică a acestor subsisteme. În urma unui „salt cuantic“ la nivel cerebral, mintea trece la un nivel superior de înțelegere, iar conștiința la o sferă mai extinsă de cuprindere. W. Wundt concepea conștiința ca o „sinteză creatoare“[9].

Ion Mânzat arată faptul că „Psihicul este un sistem, dar un sistem deosebit, diferit de alte sisteme, el este un sistem sinergetic, cu proprietăți pe care sistemele nesinergetice nu le dețin. Dacă omul este un sistem sinergetic viu (pentru că în el sunt concentrate toate energiile și potențele din univers) și de gradul II (deoarece

își poate autocrea sinergismul, îl poate cunoaște și amplifica în mod conștient), atunci și psihicul său este un sistem sinergetic viu și de gradul II. Componentele psihismului lucrează «împreună și deodată, unele prin altele și nu unele după altele» [10].

Sistemul psihic uman este un sistem energetic-informațional de o complexitate supremă, prezentând cele mai înalte și perfecționate mecanisme de autoorganizare și autoreglaj, fiind dotat cu dispoziții selective antiredundante și cu modalități proprii de determinare antialeatorii. Ilustrative în acest sens sunt autoorganizarea motivațională, cea afectivă, cea conștientă – ca specific umane. Autoimpunerea, autorealizarea, autoafirmarea, autodescoperirea, autoeducația și autodepășirea sunt comportamente specifice prin care se exprimă funcția autoorganizatoare a psihicului. Datorită tuturor acestor caracteristici psihicul este considerat un sistem hipercomplex, un fel de rezumat condensat al întregii dezvoltări biologice și socio-culturale a omului, sistem ce dispune de un număr mare de elemente active, puternic saturate de legături interne și externe.

2. Genele „controlează“ exprimarea biologică?

Oare este adevărat?

Răspunsul este Nu. Genele nu controlează exprimarea biologică din cauza unui motiv foarte simplu: genele nu se pot activa singure sau dezactiva ele însele, ele sunt doar tipare, deci genele nu se controlează pe sine, deci nu pot controla nimic altceva, controlul vine de la semnalele din mediul înconjurător care provoacă un comportament.

Dacă îndepărtez semnalele din mediul înconjurător ce comportament voi avea? Nici unul! și aici este un aspect interesant, pot scoate nucleul(sediul aparatului cromozomial) din celulă și nu voi schimba comportamentul ei de loc, dar dacă mă duc la celulă și îi tai antenele din membrană, celula nu va avea nici un fel de comportare. Membrana este creierul celulei. Deci comportamentul pe care-l manifestați este ce anume? O reflexie a semnalelor care vin din mediul nostru înconjurător. Deci, ca din senin, comportamentul nostru nu vine din interior, ba mai mult este o totală reflexie a ceea ce vedem în exterior.

Este adevărat sau nu că receptorul reprezintă conștientizarea mediului înconjurător? Răspunsul este Da.

Este adevărat sau nu că atunci când canalele sau oricare ar fi dispozitivele output încep să creeze un răspuns fizic, ele vor crea o senzație fizică în celulă? Răspunsul este Da.

Este aceasta ceea ce controlează celula sau cel puțin o funcție din celulă? Răspunsul este Da.

Cum este aceasta numită? și răspunsul este în dicționar, există un cuvânt pentru asta, și cuvântul este: percepția. *Conștientizarea mediului înconjurător prin, senzație fizică.* Mecanismul care controlează celula este cunoscut ca: PERCEPȚIE! Deci, suntem controlați de gene? NUUU! Suntem controlați de percepții! Dar

percepțiile pot să nu fie corecte(ca în cazul iluziilor). Deci mai degrabă decât să le numim PERCEPȚII ale mediului înconjurător, le vom numi CREDINȚE!

În concluzie, noi avem la nivel molecular un schelet făcut din proteine, proteinele se mișcă ca răspuns la semnale, semnalele sunt controlate de antenele membranei care citește semnalele și apoi adaptează corpul trimițând semnale corpului să răspundă mediului înconjurător. Că semnalele din mediu sunt percepții prin definiție, am văzut, conștientizarea mediului înconjurător prin senzația fizică este percepție! Dar apoi, cum, de asemenea am văzut, percepția poate să nu fie exactă și când o percepție nu este exactă, atunci este mai degrabă o credință decât o percepție și ideea de bază este aceasta: **nu genele controlează exprimarea biologică ci credințele noastre conduc genele!**

Ce importanță are această idee?

Poate ar trebui să examinăm modelele noastre de gândire, credințele noastre și influența lor asupra vieții noastre de zi cu zi, asupra scopurilor pe care ni le-am propus.

3. Evoluția Darwinistă este responsabilă pentru biodiversitate? (Biosfera așa cum o vedem)

De fapt, nu este un proces darwinian care ne-a adus aici, organismele mereu se potrivesc cu mediul înconjurător și pe măsură ce se schimbă mediul, se schimbă și performanțele ființei.

Astăzi știm că ne putem adapta! Ce înseamnă asta? Asta, înseamnă că îți schimbi genele, îți schimbi biologia ca răspuns la stres. Ei bine, ce înseamnă adaptare în biologie astăzi? Cum este explicată în manuale?

Răspuns: Nu există adaptare în biologie! De ce? Pentru că întâlnim un sistem de credințe numit „Evoluție Darwinistă“. Care spune ce? Că toate schimbările în gene, sunt întâmplătoare. Ce înseamnă asta? Cum pot să mă adaptez dacă genele mi se schimbă la întâmplare?

Și totuși, evoluția darwinistă nu este modul în care s-a petrecut evoluția, cu adevărat. Există un alt mod. Care este acest alt mod?

A fost prima dată prezentat în 1988, în Jurnalul „Natura“, (care este o publicație de referință) prin articolul: „*Originea mutanților*“ de John Cairns[11], genetician britanic, descoperirea, fiind una dintre cele mai importante din știința biologică. De ce? Iată ce a făcut: a luat o bacterie care avea o enzimă defectă. Enzima se numește lactază. Lactaza este o enzimă care scindează zahărul din lapte numit lactoză și această enzimă este necesară de a scinda zahărul, de a extrage energia în blocuri constructive pentru ca bacteria să folosească lactoza ca o sursă de hrană pentru a-și propulsa creșterea și divizarea. Deci, această bacterie cu care a pornit Cairns, are enzime defecte pentru lactază, nu poate mânca lactoză, acesta este un adevăr.

Deci, își i-a bacteria și o pune într-un vas și singura hrană pe care i-o pune în vas este lactoză! Vorbind, despre stress, această bacterie o să spună: „O, frate, nu este nimic de mâncare aici!“

Ei bine, problema este aceasta: când nu este nimic de mâncare nu se pot divide. Deci când nu se pot divide nu pot reproduce ADN-ul, care este locul unde au loc mutațiile și deci nu se poate divide, nu-și poate schimba ADN-ul, te aștepti ca nimic să nu se întâmple și totuși, în toate vasele, după câteva zile, erau colonii de bacterii crescând în toate și întrebarea lui Cairns a fost: „Cum naiba s-a întâmplat asta?“

Înțelegerea convențională spune că nu se poate divide că nu există nici o energie așa că nu poți să schimbi ADN-ul. Cum și-au schimbat ADN-ul?

Atunci când a examinat ADN-ul, ceea ce a găsit a fost că nu și-au schimbat la întâmplare o parte din gene; s-au focalizat doar pe gena pentru lactază, enzima lactozei, și au schimbat doar gena lactazei. Chiar dacă nu se divideau: „*Cairns demonstrează că bacteria poate alege ce fel de mutații ar trebui să facă*“.

Dacă mutațiile pot apare ca rezultat al adaptării, atunci **mutațiile nu sunt neaparat întâmplătoare și dacă mutațiile nu sunt întâmplătoare atunci evoluția nu a fost un accident! Nu am ajuns aici prin accident, am ajuns aici printr-un program.** Relevanța acestui fapt este: că de fapt, am ajuns aici printr-un proces de creație și evoluție manifestându-se simultan. Că organismele se preadaptează la mediul înconjurător și semnalele din mediul înconjurător dau formă organismelor. Așa că, evoluția nu a fost un accident. Ce s-a descoperit de fapt? În fiecare nucleu, în fiecare celulă din corpul nostru, avem gene ale căror funcție este să rescrie celelalte gene dacă întâlnesc stres. Deci importanța este: **că suntem capabili să ne rescriem genele.** Ciudat este că mediul înconjurător nu a fost niciodată inclus în biologia convențională. Acum mediul înconjurător s-a descoperit a fi foarte important din cauza semnalelor.

John Cairns, este acum cercetătorul care ne-a arătat că informația merge din proteină înapoi în ARN și noi știm că din ARN poate merge înapoi în ADN și cum proteina citește mediul înconjurător ea poate schimba ADN-ul și acesta devine acum un fapt cunoscut în știință deasemenea. Deci informația merge acum în ambele direcții. De ce este asta important?

În principiu putem spune asta: creierul este un organ care convertește, oricare ar fi experiențele, în conștiință. Deci, lumina îmi intră în ochi, dar vibrații electromagnetice trec prin nervul meu, sunetul îmi intră în urechi, dar vibrații electromagnetice trec prin nervul meu, către creierul meu. Atingerea este presiune fizică, dar vibrații electromagnetice urcă prin braț, iar ideea este următoarea: creierul convertește tot acest mediu înconjurător în vibrații electromagnetice, care devin conștiința noastră. Dar partea legată de creier este că înregistrează aceste lucruri, așa că atunci când o experiență intră nu numai că vedem imaginea acestui moment, cu o conștiință vie, dar noi suntem de asemenea capabili să înregistrăm acea experiență.

Un dispozitiv numit magneto-encefalograf, în loc de electroencefalograf, citește activitatea din creier dar nu atinge capul. Există o sondă deasupra capului omului pe partea dreaptă a lui, iar sonda se numește SQUID (Dispozitiv de inducție super cuantică = DISCU). Ce face el? Citește câmpurile magnetice și ce ne arată? Că pe măsură ce facem procesare neurologică, **gândurile noastre nu sunt stau în**

capul nostru. Undele noastre cerebrale, de fapt, emană și se transmit din capul nostru. Ca și atomii și moleculele noastre care mereu emit și absorb energie și gândurile noastre sunt forme de transfer energetic pe care le trimitem afară. Nu este ceva mistic sau ceva asemănător, este ceva fizic, bazat pe simple reguli ale fizicii care spun că atunci când un curent trece printr-un fir dacă punem mâna dreaptă (se numește „regula degetului mare de la mâna dreaptă“), cu degetul mare așezat în direcția curgerii și cuprind firul, degetele mele oglindesc orientarea câmpului magnetic din jurul aceluși fir. Nervii sunt fire. Când activitatea nervoasă traversează nervii, un câmp magnetic, părăsește capul, și revine înapoi din nou. Deci, ca idee de bază, **gândurile noastre radioemit.** Care este importanța acestui fapt? Toți suntem interconectați...

Putem explica astfel științific conștiința extinsă, idee de bază a psihologiei transpersonale.

Toate gândurile noastre, nu sunt numai în capetele noastre. Gândurile noastre sunt și în câmpul auri și se conectează, în mod specific, aceluia care sunt asociate cu ele. Există diferențe totuși în privința câmpului magnetic din jurul anumitor organe ce procesează informația cum ar fi creierul și inima. Din privința intensității, câmpul inimii (10^{-10} T) este de o mie de ori mai mare (măsurat prin SQUID) decât câmpul creierului (10^{-13} T). Asta ar însemna că procesarea informației este mai complexă în inimă?

Gândurile noastre au fost mereu conectate. De fapt, a fost descoperit recent că acele antene de la suprafața membranei celulei receptează identitate și asta este interesant deoarece oamenii care primesc inimi și plămâni de la oameni care au murit primesc și unele din caracteristici împreună cu inima și plămâni: antenele membranei celulare.

Cum este memoria adusă? Identitatea persoanei este adusă prin antene când noi nici măcar nu suntem în corpurile noastre. Noi avem antene la suprafața care ne disting pe fiecare din noi.

Se numesc „receptori de Sine“. *Receptori de Sine, receptori ai Sinelui.* Ce înseamnă asta? Încerc să iau celulele mele să le pun în corpul tău, dar sistemul tău imunitar spune, „hei, astea nu sunt celulele mele... scapă de ele!“. Așadar ele citesc identitatea. De unde vine identitatea? Vine de la aceste antene! Deci ideea este asta: dacă iau celule dvs. și tai antenele de identitate, receptorii de sine, celulele dvs. sunt universale. Ele nu au nici o identitate. Pot lua celulele dvs. să le pun în alt om, nu vor fi respinse, le pot pune într-un șoarece, nu vor fi respinse, pot lua celule dvs. să le pun și într-o găină și vor funcționa fără să fie respinse deoarece nu au identitate. **Deci unde este identitatea? Ea vine de la antene.** Ce înseamnă asta? **Noi nu suntem în interiorul corpului de la bun început.**

Noi suntem în mediul înconjurător și când transplantezi organele unei persoane decedate, într-o persoană în viață, acești oameni încă au antenele legate la acea identitate, deci acum acea persoană este acum adusă înăuntru prin acești plămâni sau inimă sau ce or fi.

De ce este asta relevant? Este deoarece acest spirit persistă indiferent că trupul este aici sau nu. Moartea în fond este o retragere a conștiinței din corp, o retragere a spiritului acolo unde își are casa de fapt.

De ce ne-ar interesa totuși aceste cunoștințe?

Pentru că folosindu-ne de certitudini ale cuanticii și biologiei putem trece la explicarea unor aspecte importante din psihologia transpersonală numite depășirea fricii de moarte prin schimbarea credințelor noastre, conștientizarea extracorporalității, a conștiinței extinse, a puterii gândului, etc. Scopul nostru este să trăim în armonie cu natura prin cunoașterea ei atât cât ne este cu putință.

Semnalele dinăuntru și din afara corpului nostru duc la formarea gândurilor ca elemente de bază a psihicului. Între aceste semnale cele electromagnetice joacă un rol deosebit.

Am demonstrat până acum prin lucrările mele[12,13] că radiațiile electromagnetice reprezintă punctul de plecare în explicarea fenomenelor mentale, deoarece reprezintă prima membrană energetică nu numai din jurul fiecărei celule umane ci și din jurul organismului. De asemenea, undele nu pot constitui un fenomen catalogat ca material. Psihismul în sine nu este un fenomen material, ci un fenomen care poate crea și transforma ceea ce noi numim materie. El este cheia și comanda asupra transformărilor materiale, deoarece prin forțele pe care le deține, poate schimba orice structură. Mai mult, rotirea, torsionarea undelor programată dă naștere la fenomenul observabil din moment în moment, la ceea ce noi considerăm realitate.

Orice gândire, orice emoție și orice stare mentală are procentul corespunzător și gradul său de vibrație. Grație unui efect de voință a individului, sau a mai multor indivizi, aceste stări mentale pot fi reproduse, la fel cum este posibil a se reproduce un sunet muzical făcând să vibreze un instrument muzical într-o anumită manieră, la fel cum se poate reproduce o culoare făcând să vibreze obiectul de îndată. Prin cunoașterea principiului vibrației la fenomenele mentale, fiecare își poate polariza spiritul său, putând să-l facă să aibă gradul de vibrație dorit. Se obține astfel un control perfect al stărilor sale mentale și a caracterului său. Grație aplicării acestui principiu se pot obține minunatele rezultate ale tratamentelor mentale. Astfel, să presupunem, că o persoană ar fi tristă, melancolică, temătoare. Un psiholog(medic de spirit) care este capabil, cu ajutorul unei voințe bine antrenate să dea spiritului său vibrațiile pe care el le voințește și, ca urmare, să obțină polarizarea voită pentru sine, produce prin inducție o stare mentală asemănătoare la un alt individ; rezultă că vibrațiile se măresc ca intensitate și rapiditate și că individul se polarizează către extremitatea pozitivă a scării în loc de cea negativă. Teama sa și toate celelalte emoții negative se transformă în curaj și în alte stări mentale pozitive. Un studiu puțin aprofundat va arăta că aceste schimbări mentale se fac aproape toate grație polarizării, schimbarea fiind numai de grad și nu de clasă.

Orice individ îți poate schimba vibrația printr-un efort de voință, fixând atenția sa pe starea voință. Voința conduce atenția și atenția modifică vibrația. Cultivând arta atenției cu ajutorul voinței vom găsi secretul stăpânirii sentimentelor

și stărilor mentale. Pentru a spulbera o proastă perioadă de vibrație, puneți în activitate principiul polarității și concentrați-vă gândirea asupra polului opus celui pe care voți să-l anihilați. Astfel veți birui neplăcutul modificând polaritatea sa.

Gândurile de fapt sunt o voinicie, o forță ce aduce din ordinea ascunsă în ordinea vizibilă nu numai cvadridimensionalul în loc de tridimensionalul obișnuit ci și înțelegerea conștiinței transpersonale sau multidimensionale.

„Totul este Spirit“ înseamnă că Universul este mental. Transmutația mentală (*sabia maestrului*) este arta de a modifica condițiile universului în ceea ce privește materia, forța și spiritul. Dincolo de Universul timpului și al spațiului se ascunde mereu realitatea substanțială. *Adevărul fundamental, Spiritul ca principiu însuflețitor.*

Bibliografie

1. Durville H., *Le Kibalion*, Ed. Maçoniques, Paris , 2005.
2. Lipton B., *The Biology of Belief: Unleashing the Power of Consciousness, Matter and Miracles*, Ed. Mountain of Love Productions/Elite Books, Toronto, 2005.
3. Mauritsson J., Johnsson P., Mansten E., Swoboda M., Ruchon T., L Huillier A., Schafer K. J., *Coherent Electron Scattering Captured By an Attosecond Quantum Stroboscope*, Phys. Rev. Lett. **100**, 073003 .
4. Ahn,J., Weinacht,T.C., and Bucksbaum,P.H., *Quantum information storage and retrieval in Rydberg wave packets*, Science, 287, 463 (2000)
5. Odobleja Șt., *Psihologia consonantistă și cibernetică*, Scrisul Românesc, Craiova, 2003.
6. Wiener N., *Dumnezeu si Golem*, Ed.Științifică, București, 1969.
7. Henri Ey, *Conștiința*, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1983.
- Sillamy N., *Dicționar de psihologie*, Editura Univers enciclopedic, 1996.
8. Stapp, Henry P., *Mind, Matter and Quantum Mechanics*, Springer - Verlag, Berlin, 1993.
9. Wundt W., *Grundzuge der Physiologischen Psychologie*, Leipzig, 1874.
10. Mânzat, I., *Psihologia sinergetică*, Ed. Pro Humanitate, București, 1999.
11. Cairns J., *The origin of mutants*, Nature, Sep 8;335(6186):142-5.
12. Mohîrță I., *Vibrația eternă a sufletului*, Ed. Enciclopedică, București, 2004.
13. Mohîrță I., *Calea Sufletului. O incursiune în realitatea profundă*, Ed.Psyche, București, 2005.

Cele 7 nivele de evoluție ale Spiritului și distribuția calitativă a acestuia în mulțimea oamenilor

Prof. Dr. psiholog - parapsiholog, Lucian Iordănescu
 Master of Metaphysics,
 Guvernatorul Societății Române de Studii Metafizice

NIVEL	DENUMIRE	CORESPONDENȚĂ CU ELEMENTELE MATERIALE	DISTRIBUȚIE ÎN OMENESC
1	Amorf	Pământul	1,999 %
2	Primar	Piatra	29 %
3	Primitiv	Lemnul	47 %
4	Abil	Apa	14 %
5	Deștept	Aerul	6 %
6	Inteligent	Vântul	2 %
7	Înțelept	Focul	0,001 %

Fig. nr. 1

Concluziile de mai sus aparțin unui studiu inițiat din anul 1977 de către Societatea Română de Studii Metafizice și terminat în forma actuală în anul 2007. Determinarea a avut ca sisteme de referință elementele de structură ale entității umane, definite metafizic de către Psihologia Transpersonală, în comun acord cu morfemele tipologiei omenești.

Cele 7 stări de definire ale spiritului în evoluția sa, sunt aceleași în întregul Univers, cu precizarea că distribuția este diferită pe fiecare nivel de vibrație, specifică celor 7 forme ale universurilor subincluse Metauniversului: Fizic (Material), Eteric, Astral, Mental, Cauzal, Budic și Atmic (Cristic).

CRITERII DEFINITORII

1. AMORF: Este un spirit dezorganizat căruia îi lipsește capacitatea de percepție a evenimentelor¹ și succesiunea diferențiată prin cuantificare a acestora. Aflat în planul terestru sau în lumile tri-dimensionale, nu percepe timpul din cauza incapacității de a sesiza elementele (formele) înconjurătoare ca structuri referențiale. Aflat într-un trup material (omenesc), configurează o ființare patologică, cunoscută sub denumirea de oligofrenie². Acest spirit, nu este capabil să organizeze congruent funcțiile somatice cu cele psihice (sufletești). Ca morfemă³ are o structură interioară anarhică, haotică, eterogenă. Liniile de forță din interiorul său sunt depolarizate⁴ ne mai având o liniaritate coerentă. Dacă asupra sa se proiectează un fascicol energetic coerent, acesta se va disipa atât pe suprafața sa cât și în interiorul său în mod neomogen și anizotrop⁵.

La modul figurat, spiritele amorfe sunt asemănătoare unui bulgăre de pământ în care găsim cernoziom, frunze veștede sau putrezite, gunoaie, pietriș, nisip, argilă și alte diverse viețuitoare etc. Tocmai datorită acestei eterogenități structurate anarhic, spiritul amorf nu are o personalitate distinctă, putând fi analizat cu ușurință printr-o configurare fractală. Din figura nr. 1 se observă ușor nu numai cota procentuală din mulțimea oamenilor, dar și corespondența sa formativă cu pământul. Precizez că în exemplul figurativ, am în vedere din întreaga planetă Terra inclusiv similarele ei, doar partea observabilă direct, adică suprafața uscată. De regulă, spiritele amorfe sălășluiesc în planul astralului inferior⁶ (o dimensiune apropiată tridimensionalității universului material, perceptibil prin rezoluția dată de cele 5 simțuri. Putem numi dimensiunea astralului inferior ca fiind a patra dimensiune, dar de vibrație foarte joasă, unde spiritele amorfe coabitează cu alte spirite superior organizate și împreună structurează egregori⁷. Putem exemplifica

---

¹ EVENIMENT = Acțiunea de trecere a situațiilor, circumstanțelor sau formelor din starea de potențial în cea de dinamică.

² OLIGOFRENIE = stare patologică a omului caracterizată prin dezvoltarea incompletă și întârziată a facultăților psihice; debilitate mintală.

³ MORFEMĂ = Cea mai mică unitate cu sens determinat (format - formă) din structura morfologică a cuvântului. În contextul de față, morfema are un sens mai larg, ce cuprinde orice formă complet definită și specificată de către Morfogeneză (Proces de formare a structurilor morfologice ale organismelor).

⁴ DEPOLARIZAT = Starea în care o structură (un magnet) pierde diferențierea polară (nord - sud) și în acest mod nu se mai poate înscrie pe liniile de forță specifice polarităților magnetice, devenind insensibil la acțiunea acestor forțe.

⁵ ANIZOTROPIE = Un corp, o formă care nu are aceleași proprietăți fizice în toate direcțiile.

⁶ ASTRALUL INFERIOR = Dimensiune fizică diferită de dimensiunea terriană definită prin frecvența Schuman care are o fundamentală de 7,83 Hz cu armonici ce pot ajunge până la 45 Hz. În astralul inferior frecvența (oscilația) fundamentală începe de la 7.000 Hz, și de aici își încep sufletele perioplul evolutiv după exitus (moarte).

⁷ EGREGORUL este o acumulare impersonală de inforenergii (IE), bune sau rele, care au aparținut indivizilor, grupurilor de indivizi, societății, popoarelor, națiilor, planetelor.

Aceste inforenergii acumulate se comportă ca niște acumulatori-tampon. Din punct de vedere al IE, indivizii pot induce informație și energie în egregor sau pot primi informație și energie din egregor. Se creează astfel o interdependență, egregorul reprezentând și de multe ori influențând deciziile subtile ale indivizilor, nuanța de bine sau rău etc. Fiecare grupare, fiecare mișcare religioasă, politică, artistică, fiecare țară, formează un “egregor”. Egregorul se comportă ca o ființă psihică emanată de o colectivitate, fiind format din gândurile, dorințele, fluidele tuturor membrilor care au gânduri în comun. Aici este desigur o problemă de liber arbitru și de conectare voită. Conectarea unui individ sau a unei colectivități la un egregor se face printr-un gând-parolă care este chintesența egregorului, simbolul care caracterizează acel egregor. Fiecare egregor are culorile sale, formele sale particulare: pentru Franța cocoșul, pentru Rusia ursul etc... Diferențele existente între gândurile introduse de indivizi în egregor se reduc vectorial la componente în multivers, iar componentele care sunt identice în un anume univers se adună întărind egregorul în acel vers, în sensul sumei. Componentele antagonice într-un anume vers se anihilează vectorial, în timp fiind posibil ca egregorul să-și schimbe sensul într-o anume zonă a realității (de exemplu pentru România, cu secol în urmă exista o ură puternică față de turci. Acum se manifestă o indiferență, poate chiar o vagă admirație). Suma efectelor acțiunilor disparate ale unor entități individuale este o sumă aritmetică, în timp ce rezultanta acțiunilor unei colectivități sincronizate, este un număr obținut exponențial (deci, mult mai mare). Pe acest fenomen se bazează obținerea rapidă de egregori de către creatorii de secte religioase și de către artiștii (formații) care organizează concerte și spectacole. Există și egregori ale celulei sociale numită familie, care asigură continuitatea relației între parteneri și armonizarea acțiunilor lor la nivel subconștient. Acest egregor este creat de această legătură și îi datorează ei existența. Reflectarea egregorului sau personificarea acestei legături, este de obicei un amestec de aspecte subconștiente și conștiente cu privire la felul în care fiecare dintre părți simte despre cealaltă parte și relația dintre ele. Egregorul este format în acest caz special din sentimentele subconștiente, și mai puțin din cele conștiente. Aceasta îi dă puterea pe care o are asupra părților implicate. Când apare o necesitate de schimbare, egregorul exercită negativ această putere atunci când nu este recunoscută o schimbare în relație, sau când se rezistă schimbării, sau se neagă acea schimbare. Pe de altă parte, egregorul exercită o putere pozitivă, de sprijin, atunci când schimbarea este recunoscută, acceptată și ne ocupăm deschis și sincer de ea. Când ambele părți sunt capabile de a recunoaște egregorul și vor să învețe de la acesta, el poate deveni o nealță spre a ușura schimbarea și creșterea. El va revela ceea ce fiecare parte are nevoie să i se reveleze, pentru ca relația să înflorească și pentru ca fiecare persoană să înflorească independent. Pentru a dizolva egregorul este nevoie de tăierea completă a oricărei legături mentale și emoționale. Cu alte cuvinte, este foarte greu de realizat. De obicei, egregorul se va schimba doar, în loc de a muri cu adevărat. (iubirea se transformă în ură, nu în indiferență). Psihologic, egregorul este o structură complexă. Atât timp cât mai există o legătură emoțională, prin definiție nu se întrerupe legătura cu acesta. Egregorii mari aparținând unor religii „stînse” sau unor civilizații demult apuse, rămân activi în univers o lungă perioadă de timp, ajutând la conectarea stocate în Universul informațional numit Akasha, înțelegerea și descoperirea elementelor acelei religii sau civilizații de către oamenii din viitor, folosindu-se intuiția mult mai mult decât rațiunea (descoperirea Troiei de către Schliemann, descoperirea civilizației minoice, etc).

această stare cu cea întâlnită în planul terestru, unde alături de ființări superior organizate (exemplul ființa umană) întâlnim și amoeba, care este cel mai mic protozoar unicelular.

Spiritul amorf nu are interacțiuni cu sufletul (psiho) pe dominantele specifice acestuia: senzații, sentimente, dorințe, respectiv emoții. El reacționează doar empatic prin câmpurile morfice specifice matricei informative care-i configurează sorgintea. Dintr-o altă perspectivă, o structură materială ce este posesoarea unui spirit amorf, nu are reacții vizibile, ci doar la nivel atomic, acolo unde particulele energetice din jurul nucleului își pot schimba nivelele energetice doar la excitația unui impuls extern, după care apar doar reacțiile electro-chimice (vezi disoluția - descompunerea trupurilor biologice după instalarea exitusului. În momentul exitusului, spiritul a părăsit structura corporală, îndreptându-se către astralul inferior.

Spiritele amorfe sunt supuse permanent acțiunilor entropice⁸ și pierd toată energia pe care o primesc după ce acțiunile externe generate de forțele habituale încetează. Spiritele amorfe nu inițiază un metabolism bazal propriu conștient pe structurile informative convergente. Ne având nici o interacțiune cu sufletul, entitățile deținătoare de un asemenea spirit deși au receptii, nu au percepții deci nici reacții proprii ci doar asemănătoare celor generate de energiile seismice asupra structurilor terriene de tipul piroclastic⁹ sau a avalanșelor de pietre și nămol cauzate de energia gravitațională. O ființare de tipul umanoid ce posedă un asemenea spirit, se manifestă doar sub pulsiunea câtorva instincte organice tributare reflexelor necondiționate: foame, sete, excreție și reproducere, reflexe preluate din mentalul colectiv cu ajutorul egregorilor colectivității căreia ține.

2. PRIMAR: Este un spirit cu o formă de organizare elementară de tipul celor ce se găsesc în pietre, în cristale (Fig. 2), ne-având competență individuală de a accede în Universul Informațional (Akasha).

Fig. 2

---

⁸ ENTROPIE = mărime de stare care definește nivelul de dezorganizare, de disipare a energiei. Mai are și sensul de măsură care indică gradul de organizare al unui sistem, de la care începe dezorganizarea acestuia.

⁹ PIROCLASTIC = Fragmente solide care provin din interiorul pământului, ajungând la suprafață printr-o erupție vulcanică.

Un asemenea spirit ce ființează în astralul inferior este tot un spirit amorf dar având o vibrație pe o frecvență superioară, adică dincolo de 7.000 - 12.000 Hz (13.000 - 18.000 Hz), trebuie să ajungă până în planul material pentru ca asociindu-se cu un spirit amorf de 7.000 - 12.000 Hz și împreună cu acesta, să se conecteze la vibrația morfică a câmpurilor morfogenetice specifice Universului Material. Acordarea rezonant-armonică cu matricea energetică definitivă, va elabora liniar și succesiv spiritul primitiv. Toate informațiile pe care le capătă acest spirit, provin din Universul Informațional în câmp telepativ pe purtătoare tahionică. Dar, mai înainte de a ajunge la acest nivel de evoluție spirituală, să continuăm definirea spiritului primar. Așa cum am precizat mai sus, spiritul primar este reprezentat de asocierea a două spirite amorfă cu frecvențe definitorii diferite. Ca orice morfemă se încarcă energetic cu energiile specifice habitatului căruia îi aparțin, încărcarea producându-se pe purtătoarele tahionice, asociate cu energiile cele mai înalte din Univers, "razele cosmice"¹⁰. Aceste spirite primare, se folosesc încă din vremuri imemorabile prin forme terapeutice încă neelucidate, de cunoașterea **tehnic-științifică** dar cunoscute prin metodele complementare de energizare și tratament cunoscute sub denumirea de Cristaloterapie. Singura modalitate de a înțelege relația structurilor cristaline cu structurile complexe, de exemplu corpul omenesc, o constituie abordarea cunoașterii prin metoda **spirito-științifică**. Nu voi intra în detalierea tehnicilor specifice cristaloterapiei, acestea fiind destul de cunoscute prin literatura de specialitate și mijlocirea Internet-ului. Voi preciza doar că un spirit primar are o oscilație (vibrație) specifică de la 30.000 Hz până la 900.000 Hz, aceasta scală permițându-ne să înțelegem că și în clasa spiritelor primare există diferențieri calitativ-funcționale. De exemplu, o piatră semiprețioasă, este inferioară vibrațional diamantului, considerat a fi cristalul cu spiritul cel mai înalt.

3. PRIMITIV: Acest spirit pornește de la o vibrație de 900.000 Hz și ajunge până la 10.500.000 Hz, vibrație specifică regnului vegetal cu precădere. Tot în această plajă, dar cu o alonje de până la 78 - 80 GHz, se află viețuitoarele aflate în regnul animal. De exemplu, spiritul¹¹ celulei animale - cu excepția celulei

---

¹⁰ RAZELE COSMICE = $La\ 3 \times 10^{20}$ electron-volți (un 3 urmat de 20 de zerouri), particula cosmică este de 300 de milioane de ori mai energetică decât particulele produse de Tevatron la Fermilab, cel mai mare accelerator de particule din lume. Dacă fiecare proton și neutron dintr-un mic virus ar avea atâta energie, virusul ar avea energia a câteva tone de explozibil. Până în ziua de azi, încă mai este cea mai energetică particulă măsurată în istorie. Oamenii de știință nu știu cum să interpreteze aceste date. Nici o stea obișnuită nu ar putea genera aceste energii și chiar cele mai puternice obiecte din Univers nu par a fi candidați plauzibili. «În măsura în care noi credem că înțelegem obiectele astrofizice, nu pare a fi posibil», afirmă Jim Cronin de la Universitatea din Chicago. Jim Cronin, care a împărțit un Premiu Nobel cu Val Pitch pentru descoperirea din 1965 a asimetriei în comportamentul materiei și antimateriei, spune că razele cosmice sunt cel mai entuziasmant mister al Universului cunoscut până acum de om.

¹¹ SPIRIT: Discuția despre nivelele evolutive ale spiritelor se referă în mod exclusiv la momentul când acestea sunt întrupate și aflate în planul material. Spiritele destrupate, după

sexuale - în toată configurația sa, se înscrie în palierul 50 - 80 GHz. Spiritul celulei sexuale, oscilează în domeniul 80 - 140 GHz, cu o mică diferențiere față ovul, care are o frecvență de 80 - 130 GHz și spermatozoid care pornește de la 90 GHz, putând atinge în etapa de vârstă 18 - 25 de ani chiar la 140 GHz. Există și anumite excepții la indivizii cu o pregătire spirito-științifică superioară, cum ar fi tinerii care au 7 - 8 lanțuri cromozomiale și foto-luminiscenta fotobionică vizibilă în aură de culoarea indigo - aceștia fiind supradotații, la care spiritul celulelor sexuale poate vibra până la 170 GHz. Dar vibrația spiritului celulelor sexuale constituie un capitol separat, dat fiind faptul că aceste structuri nu aparțin somaticului.

Spiritul primitiv, cel ce animă egregorii inconștientului colectiv, îl vom găsi ca formă de manifestare plasat pe o frecvență între 2.000.000 Hz și 80 GHz. Iată cum descrie această structură spirituală, Carl Gustav Jung: „Spiritul primitiv întâlnit cel mai adesea în Inconștientul colectiv, pare să fie alcătuit din ceva de felul imaginilor sau motivelor mitologice, drept care miturile popoarelor sunt, de fapt, expresii ale inconștientului colectiv. Întreaga mitologie ar fi un fel de proiecție a inconștientului colectiv. Vedem cel mai clar acest fapt în cazul cerului înstelat, ale cărui forme haotice au fost ordonate proiectându-se asupra lor anumite imagini. Influența stelelor susținută de astrologie s-ar explica, atunci: ea nu ar fi decât percepția inconștientă și introspectivă a activității inconștientului colectiv. Așa cum asupra cerului înstelat s-au proiectat imagini de constelații, la fel s-au proiectat și în legende, în povești sau asupra personajelor istorice, motive de același fel sau de alte feluri. De aceea, putem studia inconștientul colectiv în două moduri: fie prin mitologie, fie prin analiza individului. Cum materialul acesta din urmă nu vi-l pot face accesibil aici, trebuie să mă limitez la cel dintâi. Mitologia oferă însă un câmp atât de vast încât nu putem releva din ea decât câteva tipuri, puține la număr. Numărul condițiilor mediului este de asemenea nesfârșit, astfel încât nici în cazul lor nu ne putem ocupa decât de câteva tipuri. După cum organismul viu, cu proprietățile sale caracteristice, e un sistem de funcții de adaptare la condițiile mediului, psihicul trebuie să prezinte de asemenea organe sau sisteme de funcții care să corespundă ocurențelor fizice regulate.

Nu mă refer aici la funcțiile senzoriale organic determinate, ci mai degrabă la un fel de fenomene psihice paralele regularităților fizice. Așa, bunăoară, mersul zilnic al soarelui pe cer, precum și alternarea zilei cu noaptea, trebuie să aibă o întruchipare psihică, de forma unei imagini bine întipărite în om din vechi timpuri. Dar nu putem studia direct o asemenea imagine; în locul ei descoperim însă analogii mai mult sau mai puțin fantastice ale fenomenului fizic: în fiecare dimineață, un erou divin se naște din mare și se urcă în carul soarelui. La apus, îl așteaptă o Magna Mater care îl înghite seara. El străbate în pântecul dragonului fundul mării de miază-noapte. După o luptă teribilă cu șarpele nocturn, el se naște iarăși, dimineața.

---

ce părăsesc materia și cele neîntrupate, deși păstrează același nivel vibrațional, interacționează după alte criterii în planul numit generic Astral sau Sufletesc.

Acest conglomerat de mituri constituie, fără îndoială, o întruchipare a fenomenului fizic și încă în mod atât de vădit, încât mulți cercetători își închipuie, că primitivii inventează asemenea mituri numai pentru a explica fenomenele fizice. Ceea ce este, în orice caz, neîndoielnic e că științele naturii și filosofia naturii au încolțit pe un asemenea teren. Dar consider mai degrabă neverosimilă ipoteza că primitivul ar inventa, din pură nevoie de a găsi explicații, forme de felul teoriilor fizice sau astronomice.

Ceea ce putem spune imediat despre plămuirile mitice este că fenomenul fizic a pătruns cândva în psihic, distorsionat de fantezie, și a fost reținut acolo, astfel încât inconștientul mai reproduce și astăzi asemenea imagini. Firește, se pune atunci întrebarea: de ce nu înregistrează psihicul fenomenul ca atare, de ce înregistrează numai fantezia legată de fenomenul fizic?

Dacă v-ați transpune în sufletul primitivului, ați înțelege de îndată de ce se întâmplă așa. Căci primitivul trăiește în lumea sa cu o asemenea "participation mystique", cum numește L.Lévy-Bruhl acest fapt psihologic, încât între subiect și obiect nu se stabilește nici pe departe o distincție absolută, ca în cazul intelectului nostru rațional. Ceea ce se întâmplă în exterior se întâmplă și în el și ceea ce i se întâmplă lui se întâmplă și în exterior. Am observat un exemplu foarte bun al acestui fapt, pe când mă aflam la elgonieni, un trib primitiv de pe muntele Elgon, din Africa de Est. Elgonienii obișnuiau să-și scuie în mâini la răsăritul soarelui și să-și țină apoi palmele ridicate spre soarele care tocmai se ridica la orizont. Cum cuvântul "athosta" înseamnă zeu și soare totodată, am întrebat: "Soarele e zeu?" Au negat cu râsete, de parca aş fi pus o întrebare de-a dreptul prostescă. Cum în momentul acela soarele era sus pe cer, am arătat spre el și am întrebat: "Când soarele e acolo, spuneți că nu-i zeu, dar când e acolo, la răsărit, spuneți că este zeu." A urmat o tăcere consternantă, până când un bătrân șef de trib a luat cuvântul și a spus: "Așa este. E adevărat că acolo sus soarele nu e zeu, dar când răsare, e zeu (sau: atunci este zeu)." Pentru spiritul primitiv e tot una care dintre cele două versiuni este corectă. Răsăritul soarelui și sentimentul de eliberare ce-l însoțește sunt pentru el același eveniment divin, după cum noaptea și frica ce-o trezește ea, sunt unul și același eveniment. Afectul (sau emoția, n.n.) îi este mai aproape primitivului decât fizica și de aceea el își înregistrează fanteziile trăite în afecte; așa se face că noaptea e echivalentă pentru el cu șarpele și cu răsuflarea rece a duhurilor, pe când dimineața e nașterea unui zeu bun". În stare de individualitate, spiritul primitiv are, cu precădere, reacții instinctive, dictate de egregorul clanului sau familiei căreia îi aparține. Nici manifestările egocentrice nu sunt suficient de evaluate la acesta, egoismul său fiind, mai mult, determinat de nevoile involuntare: sete, foame, somn, copulare. Fiind dominat de instinctele primare, este subordonat în mod dominant, sentimentului de frică. De fapt, acestuia îi lipsește personalitatea.

4. SPIRITUL ABIL: Are o vibrație ce pornește de la 80 GHz și poate ajunge până la 160 - 170 GHz, nivel de vibrație identic cu cel al celulelor sexuale:

ovulele și spermatozoizii. De la acest nivel, spiritele intră individual sub directă influență a forțelor cosmice, fiind în deplin acord cu energia specifică astrelor¹².

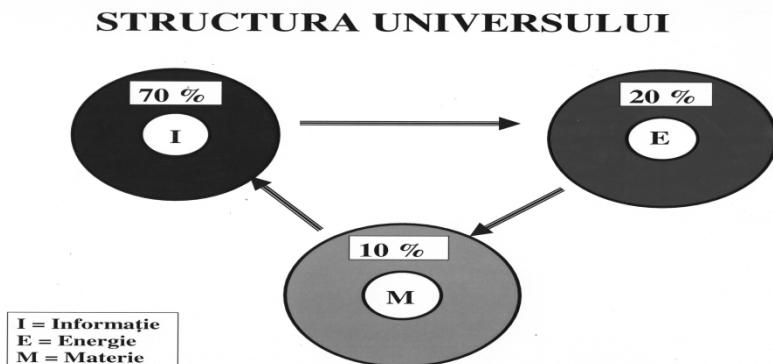

Fig.3

Adjectivul abil, adesea adverbializat, înseamnă: îndemânat, iscusit, priceput, dibaci, șmecher, descurcăreț, deci este un spirit cu o mare capacitate de adaptare ca și apa, care ia forma vasului în care stă. Este deci o caracteristică specifică și cu precădere intuitivă. Un spirit abil are puține posibilități de a face analiză și sinteză și nu operează cu nici un fel de logică, el putându-se acorda armonios cu orice fel de vibrație, chiar și cu cea a astrelor care-i sunt principial defavorabile. Va "împrumuta" fără nici un fel de scrupul de la un alt semen de-al său, abilitățile acestuia ce-i sunt oportune necesare, prin intruziunea extraordinară de "silentioasă" în sufletul acestuia, luându-l în stăpânire. În mod frecvent, întâlnim această relație la indivizii cu mare forță de persuasiune și cei dotați cu un spirit situat în planul primitiv. Marile păcăleli sunt făcute de Spiritele abile asupra spiritelor primitive, calificate eufemistic "naive". Adesea, un spirit primitiv, deși suficient de cultivat și dovedind elocvență în descrierile pe care le face, nu poate aborda subiecte de mare profunzime analitică, indiferent că sunt din domeniul laic sau și cu precădere, în domeniul misticului. Acestea sunt victimele sigure ale spiritelor abile, abilitate având un pronunțat caracter speculativ.

SFÂRȘITUL PRIMEI PĂRȚI

¹² INFLUENȚA ASTRELOR, trebuie înțeleasă prin prisma faptului că acestea sunt entități vii, care sunt coordonate de către Spiritul Guvernator responsabil cu ordinea într-o anumită galaxie. Cu alte cuvinte, Spiritul Guvernator poate fi numit și Conducătorul Galaxiei respective. Într-o altă ordine de mărime întâlnim Guvernatorul Clusterului Galactic sau așa cum îl numesc astronomii, Roiul de galaxii. Clusterul reprezintă o grupare de galaxii de la 7.000 la 50.000 de galaxii. Și tot așa, pe nivele din ce în ce mai mari, întâlnim Super și Hiper Clustere. Dar toate acestea aparțin Universului Material. Urmează Universul Energetic apoi cel Informațional așa cum este reprezentată structura Marelui Univers în figura nr. 3.

Transpersonalul între religie și fenomene parapsihologice

Psiholog Ilie Marinescu

Pentru a elucida problema transpersonalului de natură atât științifică, cât și filosofică, este necesar să arătăm căile, modalitățile și experiențele care i-au condus pe contemporanii noștri savanți la acest rezultat surprinzător pentru omul modern, obișnuit să creadă doar în ceea ce vede (adesea eronat) și să treacă drept superstiții sau prejudecăți ceea ce scapă judecății sau observațiilor lui adeseori grăbite.

Astăzi, tot mai mulți oameni de știință ajung să-și schimbe convingerile și tot mai mulți psihologi ajung prin metoda regresiei hipnotice să constate că pacienții lor aduși până în faza de dinamică a embrionului relatează că au trăit mai înainte o altă viață, dând numeroase și relevante detalii despre ceea ce au trăit anterior venirii pe lume. Experiența omului cu întreg Cosmosul duce la psihologia transpersonală al cărei punct de sprijin și interes se află în natură și în om, ceea ce determină nedumeriri al faptului religios instituționalizat cu care suntem obișnuiți astăzi și care ar trebui să înțeleagă faptul că unitatea dintre om și Cosmos nu se face fără prețuirea cuceririlor tehnicii moderne. Noțiuni precum: aură, bioenergie, meditație, telepatie, premoniție, retrocogniție, clarviziunea și psihometria, psihokinezia, reîncarnarea și alte fenomene astrale, consideră biserica creștină că sunt un semn al îndepărtării de lume și că acceptarea acestor noțiuni determină omul să devină dependent de ele și că practicile noii spiritualități sunt incompatibile cu valorile creștine de tradiția patristică, fiind amenințătoare pentru creștinism. Așa cum susținea filosoful Emanuel Kant, omul a văzut întotdeauna realitatea înconjurătoare prin niște lentile colorate care i-au dat mereu o percepție „colorată” a lumii, o imagine deformată a acesteia, a ceea ce noi considerăm a fi realitatea adevărată. Dacă astfel de fenomene deși se întâmplă și sunt considerate încă enigmatice, trebuie să precizem că există fenomene și mai interesante care nu au aproape nici o explicație, decât aceea a foarte puțini martori, ori mărturisirea subiecților înșiși. Se cunoaște că unii oameni aflați sub influența alcoolului intră într-un fel de transă și încep să spargă în dinți paharele și alte obiecte de sticlă, mestecându-le cu poftă și înghițindu-le fără a-și provoca nici un fel de răni, dar câți știu că acest gest bizar ține de domeniul parapsihologiei? Dar câte alte fapte din viața noastră obișnuită nu le categorisim drept bizare, iar pe protagoniștii lor îi tratăm drept „nebuni”, fără să ne dăm seama că ele reprezintă tot atâtea manifestări ale paranormalului, iar respectivii oameniamnați de opinia publică, însă la o analiză mai detașată și obiectivă a acestor fenomene se scot la iveală o serie de surprize care vin să demonstreze contrariul acestor prejudecăți. Chiar Biserica creștină a făcut ca oamenii să se simtă vinovați și a făcut ca ei să se roage fără a încerca să înțeleagă prin simplul fapt, că era scris în Evanghelie, astfel încât ignoranța multora a făcut ca anumite fenomene parapsihologice să fie interpretate ca vedenii sau fenomene stranii. Documente istorice vin să confirme existența anumitor fenomene parapsihologice chiar de către reprezentanții Bisericii Catolice

cum a fost de pildă Papa Pius al V-lea care la 7 octombrie 1571 a „văzut” rezultatul bătăliei de la Lepanto, în care flota Spaniei a învins-o pe cea mai puternică a turcilor, eveniment crucial în istoria Europei. Autenticitatea acestui caz, relatat de biograful papal Catena, a fost recent confirmat în urma cercetărilor minuțioase a documentelor Vaticanului din acea vreme. Asocierea acestor noțiuni necreștine, precum: reîncarnarea, clarviziunea, karmă, aură, etc., nu fac decât să caute unitatea lumii și divinizarea ei, astfel că Dumnezeu nu mai este o persoană ci devine o energie cosmică, iar transpersonalul, prezintă coeternitatea spiritului cu materia, evoluția permanentă a omului în șirul infinit al formelor existenței, esența fiind nemurirea spiritelor și posibilitatea comunicării lor cu sufletele oamenilor de pe pământ. Problema sufletului și a mobilității lui după moarte deosebesc transpersonalul de religie, astfel că însuși Iisus nu este decât un spirit superior și nu Dumnezeu întrupat, care a adus mântuirea oamenilor, iar deosebirea între virtuoși și păcătoși, între rai și iad nu există. La un colocviu dedicat cercetărilor parapsihologice din cadrul unei Academii de Științe s-a tras concluzia că: 1. știm că știm, 2. știm că nu știm și 3. nu știm că nu știm despre ele și că știința zilelor noastre afirmă că subconștientul este cel mai profund factor care determină în mare parte activitatea conștientă, iar ideea iluziei colective, a telepatiei, bioenergiei, etc., nu este străină psihologiei transpersonale. De un mare interes față de vederea la distanță, profetie, sau manifestarea fizică a puterilor psy (cum ar fi îndoirea lingurilor sau ștergerea informațiilor din computere), se bucură o mare parte dintre membrii Congresului de la Washington. Deși biserica creștină a respins astfel de fenomene ca având la origine forțe demonice, iar inchiziția a condamnat și executat prin ardere pe rug persoane cu asemenea însușiri, documente religioase, îndeosebi cele catolice, menționează o serie de clerici care au avut asemenea capacități extrasenzoriale și capacitatea de a vindeca, mulți dintre ei fiind canonizați tocmai datorită miracolelor pe care le săvârșeau. Un caz ilustrativ și foarte cunoscut este cel al sfântului Iosif de Copertino, călugăr franciscan (1603-1663) care în timp ce se afla în extaz religios, se înalță brusc, așezându-se uneori pe turla bisericii sau pe crengile unor copaci din livadă, de unde revenea la fel de brusc de unde se înălțase prin levitație, fiind unul dintre puținii despre care se spune că avea aceste capacități și care în acele momente de levitație avea darul de a vindeca în mod miraculos și că în acest fel l-ar fi însănoșit pe un nobil cavaler de nebunia ce-i luase mințile. Aceste manifestări parapsihologice relatate succint aici, deși ele sunt numeroase și diverse, se datoresc unor persoane cu însușiri înnăscute sau pe care le-au avut în stare latentă până când a intervenit un eveniment de importanță crucială în viața lor. Am putea spune că astfel de oameni cu înzestrări naturale în domeniul parapsihologiei, pot fi asemănați cu artiștii născuți cu ureche muzicală de o deosebită finețe spre deosebire de oamenii comuni din acest punct de vedere, din care puțini ajung să practice muzica. Astfel de persoane se pot concentra asupra unui scop vital, dedicându-și întreaga viață realizării unui țel major, cel mai adesea unic, ajungând să trăiască fenomene parapsihologice nemaiîntâlnite, ceea ce altora le este refuzat, cum nu de puține ori s-a întâmplat (cum a fost și cazul lui Toma

necredinciosul), mulți dintre contemporanii noștrii nu acceptă existența unor astfel de întâmplări, sau însușiri, nu pot crede în așa ceva.

Astfel, putem constata că în toate aceste cazuri enumerate aici, (făcând abstracție de caracterul religios sau nu al fenomenelor) este vorba de o acțiune puternică și concentrată a psihicului asupra fizicului, cu alte cuvinte, forța psihică, adecvat concentrată și valorificată este cu mult superioară forței fizice. Ceea ce trebuie reliefat este faptul că nu trebuie să facem referire doar la multiplele modalități antice (atestare în documente istorice) de folosire a forței psihice, ci că trebuie să ne menținem în limita modernismului epocii noastre (în multe privințe desuetă) și să punem în fața ochilor contemporanilor fenomene de care s-au lovit, dar din cauza vitezei acestei epoci nu le-au luat în seamă, nevăzând pădurea din cauza copacilor, pierzând practic din vedere, esențialul, sau poate că așa a fost să fie, omenirea nefiind pregătită pentru un asemenea „salt calitativ” în ceea ce privește evoluția științifică și argumentată a psihologiei transpersonale. Sensul vieții rezidă în faptul că pământul este o școală uriașă și că oamenii vin aici pentru a face anumite experiențe, pentru a se îndrepta și a progresa rapid. Noi avem șansa de a fi făcut mari progrese în luciditatea față de noi înșine și de a ne fi înzestrat cu mijloace capabile să ne dezvăluie noi căi de cunoaștere în ceea ce privește calea sufletului în ontogeneza sa milenară. Punctul de plecare trebuie să fie răspunsul la întrebarea „ce este de fapt omul?”. În manieră clasică, teologii și filosofii atribuiau omului o dublă natură, trupul și sufletul. Astăzi suntem capabili să-l considerăm ca având o singură natură: el este un obiect printre toate celelalte pe care le-a alcătuit universul, beneficiar al unui progres în complexitatea sa, înzestrat cu puteri pe care nici o altă ființă terestră nu le posedă, iar printre aceste puteri se numără și conștiința în fiecare individ. Este o certitudine că studierea fenomenelor parapsihologice din perspectiva psihologiei transpersonale poate aduce elemente esențiale în înțelegerea modului în care informația, expresie a tendințelor de ordonare și organizare de pe toate nivelurile naturale, poate modifica conceptele de spațiu și timp. Reîncarnările succesive, de pildă, ar putea fi o modalitate prin care o informație complexă psihobiofizică se perpetuează în timp și spațiu, îmbrăcând mereu alte structuri materiale, iar psihicul uman ar putea folosind un „vehicul” informațional, să călătorească în diferite puncte ale țesăturii spațio-temporale, realizând ceea ce numim extracorporalitate, clarviziune, premoniție, retrocogniție, etc. Este în firea omului, cu sau fără preocupări științifice, să accepte o stare de fapt sau un fenomen, fie el și paranormal, dacă i se dă și o explicație pe măsura prejudecăților de care este sau nu conștient. Mai mult, dacă pe baza explicației respective se pot realiza utilități practice, aerul misterios care învăluie inițial fenomenul sau starea de fapt se atenuează până la dispariție. O lungă perioadă de timp, fenomenele electrice și magnetice au apărut la fel de ciudate, la fel ca și fenomenele parapsihologice enumerate mai sus. După elaborarea unor teorii de către savanți și înțelese de puțini oameni, dar mai ales când aceste teorii au condus la numeroase aplicații practice întâlnite în viața de zi cu zi, electricitatea sau magnetismul și-au pierdut din aura ocultă. Câți din cei care resping astfel de fenomene ca fiind neștiințifice pot da explicații științifice fenomenelor prin care

lampa electrică de exemplu, le luminează foaia pe care aștern criticile. De teorii nu ducem lipsă; s-ar putea spune că există chiar o inflație teoretică în domeniu și că cele mai multe teorii emise de diferiți psihologi se inspiră din concepte aparținând unor capitole din fizica mecanică cuantică, teoria relativității, cosmologia, electromagnetismul, etc. Știința modernă conform căreia elementele chimice determină structura organismului, încearcă să explice de ce o anumită constantă structurală persistă în ciuda unui metabolism și a unei chimii în perpetuuă schimbare și care este mecanismul prin care sufletul este nemuritor și purtător al informațiilor acumulate în decursul vieții. Se naște astfel întrebarea: de ce se acordă atâta importanță sufletului și încă una primordială? Se adresează știința sufletului numai elementului său intelectual? Prin ceea ce se încearcă să se transmită prin intermediul acestei științe a sufletului din perspectiva psihologiei transpersonale, se dobândește o relație de coexistență a omenscului cu divinitatea, iar faptul că spiritul nu moare, aceasta nu presupune că se retrace Divinitatea din relația cu el, deoarece prin cunoaștere acesta se înalță la Dumnezeu, deoarece este părticică din El, deși gnosticismul condamnat în primele secole creștine prezenta sufletele ca prizoniere în materia rea. Într-un cuvânt, mărginit de o parte și dezamăgit de cealaltă, întregul univers se cuprinde în principiul iubirii ca urmare a legii evoluției prin apariția factorului psihic uman.

PROGRAMUL

**CONGRESULUI EUROPEAN DE PSIHOLOGIE TRANSPERSONALĂ
APTE-ETPA organizat de Asociația Franceză de Psihologie Transpersonală
18 rue Berthollet 75005 Paris 01 45 35 41 95 www.europsyi.org/aft
La FIAP Jean Monnet rue Cabanis 75014 Paris www.fiap.asso.fr**

Cu tema „PENTRU O EUROPĂ SPIRITUALĂ“

Vineri 23 mai

Călătorie spre Paris, cazare la hotel
Ora 20, sala București, Comitetul Director European

Sâmbătă 24 mai

Ora 9 Primire
Ora 9.30 Ceremonia de deschidere și prezentarea Delegațiilor
Ora 10 *Cum să creăm o Europă sîprituală?* Prima masă rotundă
10h45 Pauză
11h15 *Putem să-i dăm Europei un suflet?* A doua masă rotundă
Ora 12 Masa de prânz- bufet suedez
Ora 14 *Este posibilă o vindecare sîprituală?* A treia masă rotundă
Ora 15 Ionel Mohîrță , *Moarte și înviere* , proiecție video
Ora 16 Pauză
Ora 16.30 Florence Pittolo, *Cercul de Lumină* , atelier practic și mandala vie cu participarea tuturor.

Ora 20h30 plimbare pe Champs- Elysees iluminat

Duminică 25 mai

9h30 vizitarea Sîturilor Parisului
Ora 14 . Croazieră pe Sena pe Bateau –Mouche

Luni 26 mai

Post –conferință- workshop-uri
Yoga-Nidra - 9h45-17h, Marc-Alain Descamps, 12 locuri cu înscriere-taxa 20 euro
Axa și Centrul , 9h-18h , Lucien Alfille, adresa M-J. Kouskoff, rue Brantome, Nr.16, 75003.

Noi apariții editoriale

Vă anunțăm apariția Tratatului **„Istoria Psihologiei Universale“**, autor **Prof.univ.dr. Ion Mânzat** la Editura Univers Enciclopedic, București, 2007.

În acest tratat, care selectează ceea ce este relevant și semnificativ în istoria psihologiei universale, de la presocratici și până în zilele noastre, autorul prezintă nu doar drama, ci și progresul incontestabil al psihologiei omului, realizat cu chin și voluptate, cu efort și bucurie, cu imaginar și cu vis. Pe parcursul a 32 de capitole și 1037 de pagini, veți avea parte de o lectură plăcută, descoperind un univers incredibil, dar cât se poate de real al intuiției omenești de-a lungul vremii. Asistăm la un mare spectacol, cu lumini și umbre ce seamănă după cum ne arată autorul cu un *pelerinaj spre centrul Ființei umane*, o ispititoare aventură spirituală, visând la o lume mai bună, mai pură.

Este cel mai amplu și mai complet tratat de istorie a psihologiei universale scris până acum care nu trebuie să lipsească din biblioteca psihologilor dar și a celorlalți iubitori de spiritualitate.

Autorul, *Părintele Psihologiei sinergetice*, ne uimește încă o dată, dacă mai era nevoie, prin acuratețea, intuiția și spiritualitatea sa în cercetarea orizonturilor ascunse ale spiritului uman.

În mod sigur această carte îți va deschide ușa către o nouă cunoaștere!

